

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra politologie

Bakalářská práce

2022

Adam Frolík

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra politologie

**Arktida jako strategický region: sekuritizace čínských aktivit
v americkém diskurzu**

Bakalářská práce

Autor práce: Adam Frolík

Studijní program: Politologie a mezinárodní vztahy

Vedoucí práce: PhDr. JUDr. Tomáš Karásek, Ph.D.

Rok obhajoby: 2022

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne: 25. 4. 2022

Adam Frolík

Bibliografický záznam

FROLÍK, Adam. *Arktida jako strategický region: sekuritizace čínských aktivit v americkém diskurzu*. Praha, 2022. 55 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií, Katedra politologie. Vedoucí diplomové práce PhDr. JUDr. Tomáš Karásek, Ph.D.

Celkový rozsah práce: 114 048 znaků

Abstrakt

Bakalářská práce *Arktida jako strategický region: sekuritizace čínských aktivit v americkém diskurzu* reaguje stále na vzrůstající význam Arktidy v geopolitickém dění světě. Se změnou klimatu se celý polární region otevírá a nabízí nové možnosti mocenského soupeření USA a Číny. Využitím teoretického rámce sekuritizace, který v 90. letech minulého století představili výzkumníci z okruhu tzv. kodaňské školy, se tato práce snaží v rámci arktické oblasti analyzovat vztah Spojených států a Číny. K výzkumu tato práce využívá především strategické dokumenty z doby Obamovy a Trumpovy administrativy. Práce popisuje rétorické přístupy obou administrativ, jak v globálním měřítku, tak také v měřítku více zaměřeném na Arktidu se snahou je analyzovat a popsat rozdíly mezi oběma budovanými narativy. Dále práce zkoumá možnost úspěšné sekuritizace na obou úrovních analýzy. V úvodu se čtenář seznámí s geografickým a právním vymezením Arktidy i s novou teoretickou koncepcí bezpečnosti dle kodaňské školy.

Abstract

Bachelor's thesis *The Arctic as a Strategic Region: The Securitization of Chinese Activities in American Discourse* responds to the growing importance of the Arctic in the geopolitical events of the world. With climate change, the entire polar region is opening up and offering new opportunities for power competition of US and China. Utilizing the theoretical framework of securitization introduced in the 1990s by researchers from the so-called Copenhagen School, this paper seeks to analyze the relationship between the United States and China within the Arctic region today. To conduct this research, this thesis primarily uses strategic documents from the Obama and Trump administrations. The thesis describes the rhetorical approaches of both administrations, both on a global scale as well as a more Arctic-focused one, in an effort to analyze and describe the differences between the two constructed narratives. Furthermore, the thesis explores the possibility of successful securitization at both levels of analysis. In the introduction, the reader is introduced to the geographical and legal definition of the Arctic as well as the new theoretical concept of security according to the Copenhagen School.

Klíčová slova

USA, Čína, Sekuritizace, Kodaňská škola, Arktida

Keywords

The US, China, Securitization, Copenhagen School, Arctic

Title

The Arctic as a Strategic Region: The Securitization of Chinese Activities in American Discourse

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu mé práce PhDr. JUDr. Tomášovi Karáskovi, Ph.D. Dále mé rodině, přítelkyni i mým přátelům, kteří mi všichni pomohli k dokončení této práce

Obsah

Úvod	9
Teoretické vymezení práce.....	11
Vývoj ve vnímání bezpečnosti a přínos kodaňské školy	11
Sektory bezpečnosti	12
Sekuritizace	14
Regionální bezpečnostní komplex.....	15
Geografické a právní vymezení Arktidy.....	16
Geografické vymezení Arktidy.....	16
Nerostné suroviny a dopravní cesty.....	18
Právní vymezení Arktidy.....	19
UNCLOS.....	20
Arktická rada.....	21
Americká sekuritizace Číny.....	22
Historie americké sekuritizace Číny.....	22
Obamova administrativa a sekuritizace Číny	23
Belt and Road Initiative	27
Trumpova administrativa a sekuritizace Číny.....	28
Čínské arktické aktivity v americkém diskurzu.....	34
Čínská arktická politika a aktivity v Arktidě	34
Ekonomické aktivity Pekingů v Arktidě	34
Vojenské aktivity Pekingů v Arktidě	36
Americká sekuritizace Číny v Arktidě	37
Sekuritizace čínských arktických aktivit administrativou Baracka Obamy.....	37
Sekuritizace čínských arktických aktivit administrativou Donalda Trumpa	40
Závěr	45
Seznam použité literatury a zdrojů	48
Primární zdroje	48
Sekundární zdroje.....	51

Úvod

Arktický polární region se díky, či kvůli klimatické změně v posledním desetiletí stává čím dál důležitější součástí světového dění a začínají se na něj upírat zraky, jak politiků, tak i výzkumníků. Postupné roztávání ledů odhaluje především dvě důležité charakteristiky Arktidy: surovinové bohatství pod mořským dnem a námořní cesty skrz Severní ledový oceán, které dramaticky snižují délku cesty z Asie do Evropy.

Podobně dramaticky za poslední desetiletí narostla i moc Čínské lidové republiky, která má v současnosti velmocenské ambice na úkor Spojených států, a to ve všech koutech světa od svého nejbližšího okolí v jihovýchodní Asii přes Afriku až po Evropu. A i proto postupně začíná pronikat do arktického regionu, kde se snaží získat vliv i moc.

Ve své bakalářské práci jsem se proto rozhodl analyzovat americký diskurz vůči čínským aktivitám v Arktidě. K analýze využiji teoretický rámec tzv. kodaňské školy, tedy výzkumníků z Kodaňského institutu pro výzkum míru (COPRI), kteří v 90. letech po konci studené války rozvinuli teorii sekuritizace a prohloubili bezpečnostní analýzu o další sektory bezpečnosti. Nejspíše nejdůležitější prací je kniha Baryho Buzana, Ole Weavera a Jaapa de Wilde *Bezpečnost: Nový rámec pro analýzu*, z níž tato práce teoreticky vychází.

Tato bakalářská práce vymezuje zkoumané časové období od roku 2009, kdy do funkce nastoupil americký prezident Barack Obama, do roku 2021, kdy skončilo volební období prezidenta Donalda Trumpa. Rok 2009 je především vybrán z důvodu Obamovy snahy zviditelnit Arktidu jako důležitý region. Obama jako první prezident USA implementuje Arktidu do *National Security Strategy*, a to v roce 2010. Druhý konec časového omezení spočívá především ve snaze o aktualitu práce v současném světě. Korpus strategických dokumentů, které tato bakalářská práce bude analyzovat, bude právě ohraničena tímto časovým obdobím. K analýze dokumentů tato práce využívá kvalitativní diskurzivní analýzu. S ohledem na zvolenou citační normu (harvardský styl) tato práce cituje instituce (např. Department of Defense), které vydaly strategické dokumenty, jako autory těchto dokumentů.

Tato bakalářská práce si klade za cíl odpovědět na následující výzkumné otázky.

1. *Jakým způsobem sekuritizují USA Čínskou lidovou republiku ve svých strategických dokumentech?*

2. *Dochází v americkém diskurzu k rozšiřování sekuritizace i na čínské aktivity v Arktidě?*
3. *Liší se diskurz jednotlivých prezidentských administrativ ohledně Arktidy?*

U druhé a třetí otázky lze očekávat kladné odpovědi. U první jmenované se lze opřít o tzv. spill-over effect (efekt přelévání), který se na arktický region nejspíše bude vztahovat (Lanteigne, 2016). Efekt přelévání spočívá v tom, že bezpečnostní problémy a hrozby se budou z jiných částí světa přelévat i do Arktidy. U třetí otázky lze počítat s odlišnostmi především kvůli rozdílnosti přístupu obou administrativ k zahraniční politice. Zatímco Obamova vláda se snažila o kooperaci v liberální tradici, i když právě jeho vláda znovu upřela zrak na asijsko-pacifický region, Trump a jeho administrativa k soupeření s Čínou přistoupila více v souladu s tradicí realismu a zaujala konfrontační postoj. S ohledem na tento rozdílný postoj bude také tato práce postupovat od obecné globální situace v americkém diskurzu k specifičtějšímu pohledu na americké narativy v Arktidě.

Teoretické vymezení práce

Vývoj ve vnímání bezpečnosti a přínos kodaňské školy

Bezpečnost je jedním z nejstudovanějších témat politologie a mezinárodních vztahů, a to z pochopitelných důvodů. Bezpečnost lze vnímat jako snahu minimalizovat existenční ohrožení jednotlivce či skupin, a zajistit tak jejich přežití. Na poli mezinárodních vztahů byla po většinu historie bezpečnost analyzována jen skrze optiku států. V tomto pojetí bezpečnost zkoumá především realistická tradice mezinárodních vztahů a do určité, ale omezenější formy i tradice liberální, která do své analýzy zahrnuje i nadnárodní a mezinárodní instituce a další nestátní aktéry.

Realistický pohled, který v historii dominuje, pro moderní západní svět započal nejspíš Thomas Hobbes ve svém díle *Leviathan*. Zde tvrdí, že stát (suverén) má svým poddaným zaručovat bezpečnost oplátkou za poslušnost a tuto bezpečnostní (mocenskou) roli by pak měli poddaní přenechat suverénovi. Také zde představuje anarchickou povahu mezinárodního společenství. Nicméně před Hobbesem myšlenky realismu kultivovali i jiní filozofové, jako například řecký historik Thukydides, nebo italský filozof Machiavelli. Liberalismus svůj moderní základ hledá v díle Immanuela Kanta a jeho představě o demokratické federalizaci celého světa a světového občanství, kdy se díky postupné federalizaci světa zamezí válečným konfliktům.

Oba tyto přístupy přetrvaly bez narušení jejich hegemonie do konce studené války, kdy započala rekonceptualizace termínu bezpečnosti s tím, jak se měnila i strategická situace ve světě. Nejzásadnější změnu ve vnímání bezpečnosti přinesl kruh akademiků označovaných jako kodaňská škola, kam se především řadí Bary Buzan, Ole Wæver a Jaap de Wilde. V jejich knize *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*, která poprvé vyšla v roce 1998, představili nový úhel pohledu opřený o nové poznatky z teorie sociálního konstruktivismu. Nepřímo navazují také na Carla Schmitta (2007) a jeho dílo *Concept of the Political*, v němž autor popisuje základ politiky v sociálním konstruktivním dělení na „přítel a nepřítel“, přičemž každá lidská skupina si sama rozhoduje, kdo je jejím bytostným nepřítelem (existenční hrozbou).

Oproti předchozím teoriím autoři v knize popisují nové analytické sektory, nové aktéry a celkově nový přístup k analýze bezpečnosti. Před a během studené války se k analýze využívaly

pouze dva sektory: vojenský a politický. Zástupci kodaňské školy k těmto sektorům v 90. letech ještě přiřadili sektory sociální, ekonomický a environmentální.

Pro analytičtější pochopení sektorů bezpečnosti Bary Buzan, Ole Waever a Jaap de Wilde (2005) představili nové jednotky bezpečnostní analýzy: referenční objekty, sekuritizační a funkcionální aktéry. První jmenovaná jednotka označuje entity, které jsou „*existenčně ohroženy a mohou si nárokovat právo na přežití*“ (s. 48). Dříve se za referenční objekty považovaly pouze státy, ale kodaňská škola jejich chápání rozšířila na téměř cokoliv, na čem záleží relevantnímu publiku. Aktéři sekuritizace jsou ty objekty, které referenční objekty prohlašují za ohrožené. Funkcionální aktéři ovlivňují bezpečnostní analýzu, a přitom nejsou ani referenčními objekty ani sekuritizačními aktéry. Může se například jednat o entity, které ohrožují referenční objekty. Thierry Balzacq (2010) posléze rozšířil tyto jednotky ještě o publikum, které přijímá sekuritizaci a referenční subjekt (aktér, který ohrožuje referenční objekt).

Sektory bezpečnosti

Prvním a v minulosti nejčastěji využívaným bezpečnostním sektorem byl vojenský. Hlavním referenčním objektem tohoto sektoru je stát, který se snaží bránit svojí územní integritu. Nicméně je možné považovat za referenční objekty i mezinárodní subjekty, např. vojenské aliance, nebo abstraktní koncepty (rovnováha moci, nešíření zbraní hromadného ničení) (Buzan et al., 2005, s. 64-67). Aktéři sekuritizace jsou samotné státy a jejich představitelé (či mezinárodních aliancí). Mezi funkcionální aktéry lze řadit především agresory z řad státních i nestátních aktérů (referenční subjekty) či vlastní vojenské složky, které soupeří o investice, a také privátní jednotky, jako jsou firmy zabývající se armádními nabídkami (Buzan et al., 2005, s. 69-70).

Novým sektorem bezpečnosti je environmentální, který dlouhou dobu zůstával bez jakýkoliv sekuritizačních snah. Zabývá se především klimatickou změnou a problémy z ní plynoucí. Referenčním objektem je samotné životní prostředí a implicitně také celá existence lidské civilizace a zachování její úrovně (Buzan et al., 2005, s. 92). Mezi sekuritizační aktéry lze řadit jak jednotlivé státy, tak také globální environmentální epistemickou komunitu vědců i nevládní aktivistické organizace (s. 94). Funkcionálními aktéry (či referenčními subjekty) v tomto

sektoru většinou bývají velké společnosti motivované ziskem, kteří silně ovlivňují environmentální zdroje. Dále také vlády a mezinárodní organizace, které určují pravidla a normy ohledně životního prostředí.

Ekonomický sektor je z důvodů volno-tržní a liberální tradice komplikovaný ke zkoumání, a má tak zcela specifické postavení (minimálně v západních zemích). Referenčním objektem mohou být ekonomické systémy jednotlivých států i celý ekonomický systém liberálního řádu nebo z marxistického hlediska i společenské třídy (Buzan et al., 2005. s. 118-120). Aktéři sekuritizace jsou především státy a jejich zástupci, mezivládní organizace a v omezeném měřítku i firmy, které sice mohou zanikat, ale v rámci nastaveného liberálního ekonomického řádu je tento proces vnímán jako normální (tamtéž). Zajímavým konceptem je efekt přelévání ekonomického sektoru do dalších, díky tomu jak jsou ekonomická témata všudypřítomná. Mezi referenční subjekty se řadí sankce, embarga, stabilita systému i ekonomické krize, či ztráta ekonomické hegemonie země, nebo obava ze surovinového nedostatku.

V bezpečnosti dlouho přehlížené koncepty etnické identity a národů Buzan et al. (2005) zařadili do společenského (sociálního) sektoru. Rozdílem od politického sektoru je především v odpoutání konceptu od státních hranic, které začalo být čím dál důležitější po konci dekolonizace a nárůstu občanských válek ve světě. Hlavní témata společenského sektoru jsou: migrace, horizontální soupeření (soupeření etnik o moc ve státu), vertikální soupeření (snaha začlenit jedno etnikum do druhého), či úbytek obyvatelstva (s. 141-142). Z těchto témat vyplývají i referenční objekty tohoto sektoru, které jsou jakákoliv větší lidská společenství, která se odlišují od ostatních (Schmittovo dělení na přátele a nepřátele), a tudíž se jedná o etnika, národy, kmeny. Jako hlavní sekuritizační aktéry lze počítat nejen představitele těchto společenství, ale také média, která vytváří narativ o rozdílnosti jednotlivých společenství (s. 144-145).

Posledním sektorem, který byl identifikován kodaňskou školou, je sektor politický (Buzan et al., 2005). Primárním tématem politického sektoru je suverenita státu a jeho stabilita. Z tohoto důvodu je hlavním referenčním objektem stát, ale i světová náboženská uskupení, či mezinárodní ideologická hnutí (s. 170). Aktérem sekuritizace posléze bude politická reprezentace, která může schovávat své vlastní ohrožení za ohrožení státu, a to především ve státech slabých (s. 171). Spolu s vojenským sektorem se jedná o nejtradičnější sektory ve zkoumání bezpečnosti.

Sekuritizace

Syntézou předchozích konceptů se tato práce dostává k nejzásadnějšímu přínosu kodaňské školy, a to procesu sekuritizace. Autoři kodaňské školy představují škálu přijaté závažnosti veřejných témat od depolitizovaného (takové téma není přítomno ve veřejných debatách a stát do něj nijak nezasahuje), přes politizované (téma je součástí veřejných debat a stát se o téma začíná zajímat a přidělovat další zdroje) po sekuritizované (téma je pro stát existenční hrozba a pro jeho vlastní záchranu musí konat nad rámec běžných pravidel) (Buzan et al., 2005). Sekuritizované téma je tudíž takové, které stojí nad normálním rámcem politiky a které je zastřešeno hrozbou existenčního ohrožení. Buzan et al. (2005) dále uvádějí, že sekuritizace nemusí být započata státem samotným ale i jinými společenskými uskupeními.

Ze své podstaty je tedy sekuritizované téma chápáno intersubjektivně (např. národem), a jedná se tak o sociální konstrukt vytvořený řečovými akty sekuritizačního aktéra. Z toho důvodu není nutností, aby existenční hrozba doopravdy existovala a byla objektivně tak nebezpečná, že stát (či jiný aktér) musí přijmout mimořádná opatření nad rámec normální politiky. Stačí, že veřejnost takto prezentovanou hrozbu přijme jako reálnou, protože jak uvádí Thomasův teorém: „*Pokud je nějaká situace definovaná lidmi jako reálná, stává se reálnou ve svých důsledcích,*“ (Thomas, 2017, s. 572). Sekuritizační aktér se snaží pomocí sekuritizace legitimizovat své chování. Sami autoři uvádí, že sekuritizace by měla být vnímána jako negativní pojem, který představuje neschopnost zvládnout problémy v rámci normální politiky (Buzan et al., 2005, s.40-41). Nicméně je nutno podotknout, že proces sekuritizace může být a je používán na reálné a objektivní hrozby. Zda je hrozba reálná, či nikoliv, však není předmětem zkoumání teorie sekuritizace a tento racionalisticko-univerzalistický přístup, který se snaží rozlišit opravdové hrozby od těch fiktivních, je autory odmítán.

Jedním z hlavních nástrojů pro zkoumání procesu sekuritizace je diskurzivní analýza, která dokáže mapovat vznik obrazů hrozeb ve společnosti a snaží se zachytit, jak se z veřejného problému stane problém bezpečnostní (Balzacq, 2010). Tato práce jako analytický nástroj používá Potterovu sociálněpsychologickou diskurzivní analýzu popsanou Vítem Benešem (2008). Tento typ diskurzivní analýzy se plně zaměřuje na teorii řečových aktů, což je i základní jednotkou sekuritizačního procesu. Teorie řečových aktů se oddaluje od vnímání jazyka jako

nástroje, který popisuje realitu, a naopak realitu konstruuje skrze určité akce (řečové akty), které mají dopad v našem světě (Beneš, 2008, s. 100). Sociálněpsychologická diskurzivní analýza se především zaměřuje na argumentaci řečníka (sekuritizačního aktéra) i jeho stylistiku. Důležitým aspektem této diskurzivní analýzy jsou rétorické variace jednotlivých řečníků (tamtéž). Dalšími důležitými prvky jsou: analýza rétorické struktury (argumentační logika), interpretační repertoáry (termíny používané k definici) a vykreslování vlastní pozice řečníka. Výzkumník se pomocí těchto praktik snaží v diskurzu nalézt příběh či narativ, které dodávají světu smysl.

Zdrojem zkoumání diskurzivní analýzy jsou texty, které diskurz vytváří a kterým pomocí této analýzy akademik dodává význam (Balzacq, 2010). Dle Balzacqa (2010) by diskurzivní analýza měla začít psanými oficiálními texty a později se přesouvat k mluveným textům i k dalším zdrojům netextového formátu. K tématu sekuritizace nelze ve většině případů přechít všechny zdroje, jak varuje Balzacq (2010), a proto si tato práce vymezila jako základní těleso textů americké strategické dokumenty z dob Obamovy a Trumpovy administrativy. Navíc se diskurz netvoří osamostatně, ale spíše se jedná o kontinuální pokračování předchozích narativů (Balzacq, 2010, s. 43), a proto tato práce začíná analýzou obecných strategických dokumentů, které zahrnují celkový postup USA, aby dokreslila celkový pohled na Arktidu a vlivu Číny v ní.

Regionální bezpečnostní komplex

V neposlední řadě kodaňská škola přišla s konceptem regionálních bezpečnostních komplexů (*Regional Security Complex*, dále jen RSC). Po prvotních definicích se Buzan a Weaver (2003, s. 44) ustálili na následující: „*Soubor jednotek, jejichž hlavní procesy sekuritizace a desekuritizace jsou natolik provázané, že problémy bezpečnosti každého z nich nelze přiměřeným způsobem analyzovat či řešit odděleně,*“ která se oproti předchozím verzím vrací ke státocentrickému přístupu a zahrnuje v sobě prvky teorie sekuritizace. Hlavní tezí této teorie tedy je, že mezinárodní systém se buduje na základě propojených a vzájemných vztahů mezi jednotkami v anarchickém mezinárodním systému. Autoři přiznávají, že všechny státy jsou zapojené do globální sítě vztahů, ale největší strach či nejistota plyne z nejbližších sousedů, kteří se také ovlivňují nejintenzivněji a nejčastěji, a tudíž se svět skládá z regionálních

komplexů takto propojených jednotek (s. 46). Nicméně dle této teorie může stát či jednotka náležet pouze do jednoho RSC v jednu danou chvíli.

Tato vzájemná bezpečnostní závislost zemí v jednom RSC koreluje s mocí jednotlivých států. Velmoci dle této teorie budou penetrovat několik takovýchto RSC, supervelmoci pak každý komplex na světě. Naopak malé mocnosti se drží uvnitř těchto komplexů a svou moc neprojektují dále a spíše se budou snažit utvářet aliance s vnějšími supervelmocemi pro vyvážení sil v regionu (s. 46). Právě koncept penetrace propojuje RSC s globální úrovní.

Kromě mocenského prvku Buzan a Weaveru (2003, s. 49) popisují i vztahy přátelství a nepřátelství. Tyto vztahy mezi jednotkami uvnitř komplexů jsou sociálně konstruované a rozdělují se dle řazení Alexandra Wendta (1999, s. 247) na *nepřátelské, rivalské a přátelské*. Zde lze pozorovat vliv Carla Schmitta na akademiky z kodaňské školy.

Teorie RSC má tedy čtyři konstitutivní základní struktury: anarchistická struktura v regionu, vztahy přátelství a nepřátelství mezi jednotkami, mocenské vztahy uvnitř komplexu a hranice regionu (Buzan & Weaver, 2003).

Teorii RSC a teorii sekuritizace propojuje teze sociálního konstruktivismu, které lze sledovat i ve výše popsané definici RSC. Pro empirický výzkum RSC je nutné, aby výzkumník postupoval přes tyto tři kroky: došlo k úspěšné sekuritizaci tématu některou z jednotek RSC, reakce ostatních jednotek na úspěšnou sekuritizaci, z čehož vychází propletený řetězec bezpečnostních vztahů v RSC a jedná se o další konstitutivní prvek této teorie (s. 73).

Geografické a právní vymezení Arktidy

Geografické vymezení Arktidy

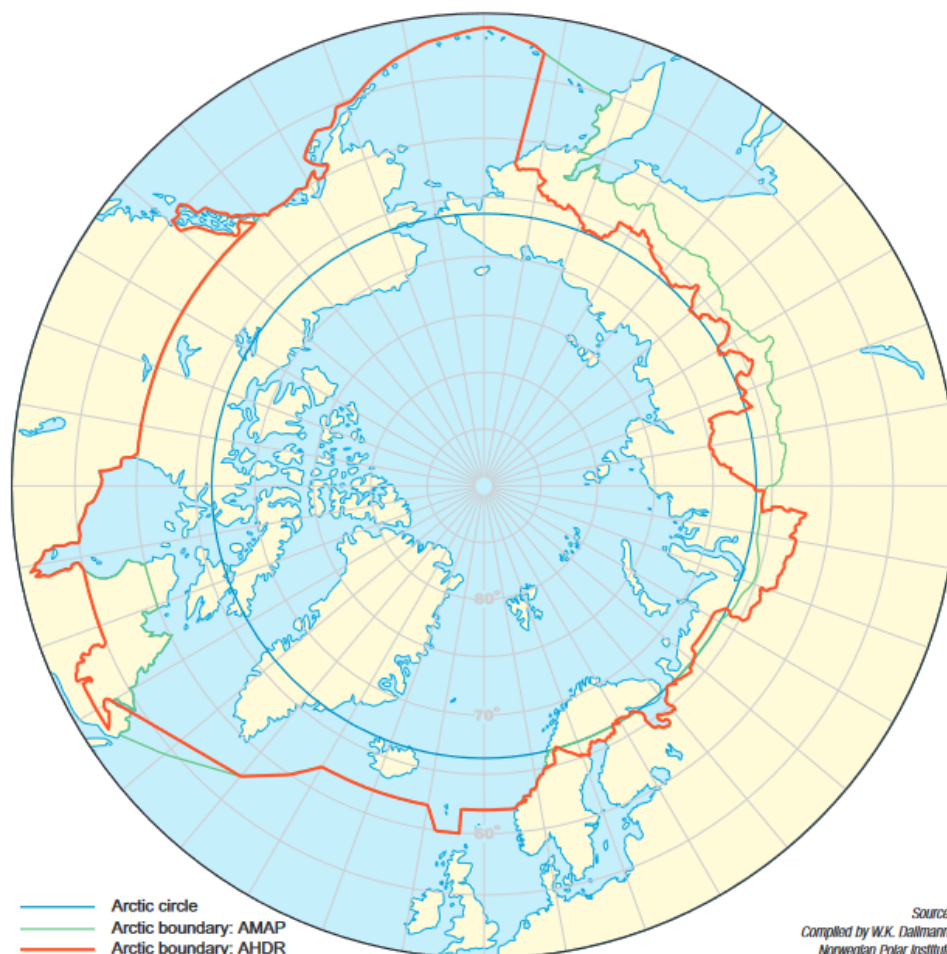
Geografické vymezení Arktidy je složitější než u ostatních regionů, především protože se nejedná o ucelenou zemskou masu, ale spíše o širý oceán s ledovci a roztroušenými ostrovy obklopenými severními pevninskými oblastmi. I proto existuje několik definicí Arktického regionu. K nejednoznačné definici navíc přispívá i historická izolovanost, jak celého regionu, tak i jednotlivých národů žijících v Arktidě. Neexistuje žádná jednotící kultura, jaká je vidět

v jiných regionech světa, jako je například Blízký východ či Jižní Amerika (Einarsson et al., 2004, s.16).

Častým způsobem definice je vymezení Arktidy jako celé oblasti za severním polárním kruhem, tedy přesněji linii 66°34'03" severní šířky. Další definicí je dle naměřené teploty, Arktida je oblast, kde průměrná měsíční teplota za celý rok nepřekročí 10 stupňů Celsia (klimatická změna by tuto definici mohla zcela vyřadit). Třetí nejčastější vymezením je tzv. linie stromů, která často kopíruje definici pomocí teploty a která rozděluje Arktidu podle flóry.

Nicméně i tyto nejběžnější definice mají své problémy hlavně v geopolitickém pohledu. Čistě technické rozdělení Arktidy v sobě nenesou žádnou důležitou informaci pro politickou, ekonomickou a kulturní oblast (Einarsson et al., 2004, s.16-18). Pro tuto bakalářskou práci jsou tyto oblasti důležité, a proto přijímá vymezení Arktidy podle Einarossona et al. v *Arctic Human Development Report* (2004), kde se autoři snaží všechny důležité aspekty zahrnout. Jejich dělení Arktidy zahrnuje: celou Aljašku, Kanadu severně od 60° s. š. spolu se severním Quebecem a Labradorem, celé Grónsko, Faerské ostrovy, Island a severní okraje Norska, Švédska a Finska. Dále pak ruské části Arktidy, kam spadají: Murmanská oblast, Něnecký, Jamalo-něnecký, Tajmyrský a Čukotský autonomní okruh, město Vorkuta v republice Komi, Norilsk a Igrka v Krasnojarském kraji a části republiky Sacha, jejichž hranice leží nejbliže polárnímu kruhu (Einarsson et al., 2004, s.16-17). Toto vymezení tedy určuje hlavní státní aktéry v Arktidě: Island, Norsko, Dánsko (skrze Grónsko), Švédsko, Finsko, Rusko, Kanadu a USA.

Obrázek 1 - mapa vymezení Arktidy
Zdroj: Arctic Human Development Report 2004

Nerostné suroviny a dopravní cesty

Zvyšující se zájem o Arktidu lze vysvětlit otevřením regionu díky tání ledovců, které odkrývají, jak surovinové bohatství, tak i nové dopravní cesty. V Arktidě se podle velmi často citovaného geologického reportu Americké geologické služby (United States Geological Survey, USGS) nachází 13 procent světových zásob nevytěžené ropy a 30 procent světových zásob nevytěženého plynu, v absolutní číslech toto množství představuje „přibližně 90 miliard barelů ropy, 1 669 bilionů kubických stop zemního plynu a 44 miliard barelů kapalného zemního plynu,“ (Bird et al., 2008, s. 4). Tyto zdroje jsou sice technicky dosažitelné, nicméně v Arktidě stále vládou nepříznivé klimatické podmínky, a stejně tak zde není vybudovaná dostatečná infrastruktura pro začátek rozsáhlejší těžby. Avšak do budoucna se tato možnost bude více a více zpřístupňovat, a to jak z klimatického hlediska, tak i infrastrukturního. Dále arktické

uložiště ukrývají velké množství fosfátu, bauxitu, železné rudy, mědi a niklu (Buixadé Farré et al., 2014, s. 303).

Neméně důležitou součástí Arktidy jsou její námořní cesty. V současné době se využívají z Asie do Evropy pouze dvě cesty: Suezský průplav, anebo obeplutí kolem celé Afriky. Avšak tající ledy a delší letní období v Arktidě poskytují novou možnost – Severní mořskou cestu. Tato cesta, která vede přes Beringův průliv a podél ruského pobřeží, významně zkracuje délku trasy z Asie do Evropy. Přesněji z japonské Jokahomy do přístavu Rotterdam se cesta zkrátí o 37 procent vůči cestě přes Suezský průplav (Buixadé Farré et al., 2014). Cesta z Šanghaje se zkrátí téměř o čtvrtinu, což je stejné snížení jako, když byl otevřen v roce 1869 Suezský průplav, a z Hong Kongu o 11 procent (tamtéž). Směrem na jih se již tato cesta nevyplatí, avšak stále se jedná o v budoucnu velmi důležitou dopravní trasu pro Japonsko, Jižní Koreu a především Čínu. Podobně zajímavou může být i Severozápadní cesta, která se line přes Beringův průliv podél kanadského pobřeží až k západním břehům Kanady a Spojených států.

Nicméně obě tyto cesty jsou stále velmi těžko přístupné a těžko předvídatelné, protože podléhají ročnímu období i nepříznivému počasí, které panuje v polárním regionu. Po proplutí těchto cest je potřeba specializovaných lodí na ochranu před volně plovoucím ledem, jež navíc budou muset být zazimovány. Jejich využitelnost je tudíž prozatím nízká, ale do budoucna s postupující klimatickou změnou a budováním nové infrastruktury bude důležitost těchto cest stoupat. Navíc jsou cesty využívány již nyní. V roce 2017 Severní mořskou cestou bylo přepraveno téměř 11 milionů tun nákladu, v roce 2020 celkový náklad převezený přes tuto cestu vážil přes 32 milionů tun (Kubny 2020; Kubny 2021). Všechny tyto atributy Arktidy vedou k čím dál většímu napětí mezi státy polárního regionu, k čemuž přispívá i nejasné právní vymezení Arktidy (Wezeman, 2016).

Právní vymezení Arktidy

I když Arktida nemá jako Antarktida obecný právní dokument, který by ji vymezoval, stále v rámci regionu fungují partikulární mezinárodní dohody a normy. Počátek mezinárodního práva v Arktidě lze datovat do roku 1920, kdy byla podepsána Špicberská smlouva, která vymezovala suverenitu Norska na Špicberkách za určitých podmínek (například zde mohou

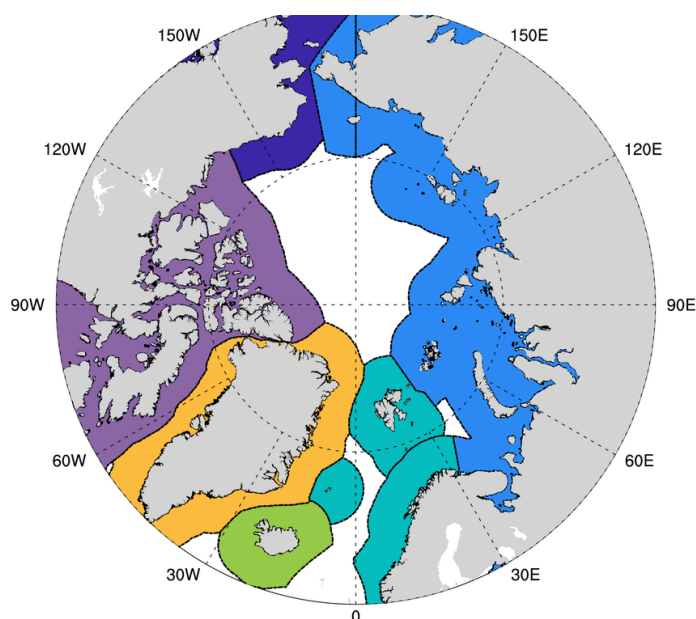
těžít všechny země světa). Další významnější smlouvu představuje Dohoda o ochraně ledních medvědů z roku 1973, signatáři smlouvy byli Kanada, USA, Sovětský svaz, Dánsko, Norsko.

UNCLOS

Nejspíše nejdůležitější normou, která ovlivňuje arktický region, není specificky zaměřená dohoda, ale globální Úmluva Spojených národů o mořském právu (*United Nations Convention on the Law of the Sea*, UNCLOS) z roku 1982. Jedná se o právní rámec, který upravuje všechny aspekty námořní dopravy i problematiku vlastnictví mořského dna a pobřežních oblastí. Navazuje na dřívější koncepci „střely z kanónu“, která vymezovala, že pobřežnímu státu náležely 3 námořní míle (dostřel lodního kanónu) od linie moře a normu *mare liberum* (volné moře) navržené nizozemským mořeplavcem a právníkem Hugo Grotiusem v 17. století. Avšak přímo nahrazuje čtyři Ženevské konvence z roku 1958 (Geneva Conventions on the Law of the Sea).

UNCLOS vymezuje několik námořních hranic a definic důležitých pro ustanovení suverénního území pobřežních států. První z nich jsou tzv. *teritoriální vody*, které se určují jako plocha vzdálená 12 námořních mil od *základní linie*, tedy linie mořské vody při maximálním odlivu uznané na velkoplošných mapách pobřežního státu (United Nations, 1982, Article 3-5). V teritoriálních vodách stále platí zákony dané země a tato právní svrchovanost se vztahuje na nebe i mořské dno nejen na vodní plochu. Nicméně i v teritoriálních vodách platí svoboda plavby.

Obrázek 2 – mapa EEZ v Arktidě
Zdroj: DeRepentigny et al., 2020

Druhým důležitým konceptem je tzv. ekonomická exkluzivní zóna (EEZ), která je od základní linie vzdálená do 200 námořních mil (United Nations, 1982, Article 57). V tomto pásmu může pobřežní stát vykonávat ekonomickou aktivitu a má zde *výluční práva za účelem průzkumu a využívání, zachování a správy přírodních zdrojů, ať už živých nebo neživých, ve vodách přiléhajících k mořskému dnu a mořského dna a jeho podloží, a s ohledem na další činnosti*

pro hospodářské využívání a průzkum zóny, jako je výroba energie z vody, mořských proudů a větrů,“ (United Nations, 1982, Article 56). I v této zóně platí volnost mořské plavby. Většina arktického regionu leží právě v ekonomických exkluzivních zónách, jak lze vidět na Obrázku 2 výše.

Vše, co leží za EEZ, je již volným mořem a platí zde svoboda plavby, svoboda průzkumu i svoboda pokládání podmořských kabelů, svoboda rybolovu či svoboda přeletu (United Nations, 1982, Article 86-87). Části tohoto území si nesmí žádný stát nárokovat a mělo by se využívat pouze k mírovým prostředkům (United Nations, 1982, Article 88-89). Nicméně arktické státy využívají nejasnosti v konceptu kontinentálním šelfu, kvůli čemuž dochází ke sporům o území (Wezeman, 2016).

Arktická rada

Z dalších zásadních smluv lze vybrat *Strategii ochrany arktického životního prostředí* (AEPS) z roku 1991, která si kladla za cíl čtyři hlavní témata: monitorování a hodnocení kontaminujících látek, ochrana mořského prostředí, připravenost na mimořádné události a reakce na ně a ochrana rostlin a živočichů (Arctic Council, 1997). Jedná se o důležitý dokument, jak pro arktickou politiku, tak i pro mezinárodní společenství, které v Arktidě získalo důkaz o

možnosti mezinárodní spolupráce na environmentálních tématech. Na AEPS navazují další environmentální dohody i tvorba pracovních skupin v Arktidě (Arctic Council, 2022a).

Na základě těchto smluv vznikla regionální mezinárodní organizace Arktická rada. Rada byla vytvořena *Ottawskou deklarací* z roku 1996 a má za účel podporovat mezinárodní spolupráci a ochranu životního prostředí v Arktidě (Arctic Council, 2022a). Zakládajícími členy jsou: Kanada, Dánsko, Finsko, Island, Norsko, Rusko, Švédsko a Spojené státy americké a také společnosti domorodých obyvatel Arktidy (Arctic Council, 1996). Dále tato deklarace zavádí status pozorovatelů, kam mohou náležet, jak ne-arktické země, tak i organizace (meziparlamentního, mezinárodního i nadnárodního rázu) (tamtéž).

Status pozorovatelských zemí byl poprvé přidělen v roce 1998 čtveřici zemí: Německu, Nizozemsku, Polsku a Spojenému království, o dva roky později i Francii a v roce 2006 Španělsku (Arctic Council, 2022a). V roce 2013 přichází další rozšíření pozorovatelských zemí, a to o: Itálii, Japonsko, Čínu, Indii, Jižní Koreu a Singapur (Arctic Council, 2022a). Status pozorovatelské země sice neposkytuje žádné pravomoci, ale nabízí možnost ke sblížení s arktickými státy i lobbování v Arktické radě. Je nutno podotknout, že Arktická rada má prozatím za cíl pouze environmentální cíle a nezaobírá se strategickými, vojenskými či ekonomickými problémy, tudíž je její využitelnost pro pozorovatelské státy v tuto chvíli nepříliš vysoká. K tomu se navíc přidalo pozastavení fungování Arktické rady v roce 2022 po ruské invazi na Ukrajinu, kdy ostatní členové Arktické rady rozhodli, že konání Ruska je v rozporu s liberální zvyklostí mezinárodní politiky, na níž je rada založena (Buchanan, 2022).

Vývoj americké sekuritizace Číny

Historie americké sekuritizace Číny

Koncepce čínské hrozby není v západní kultuře novinkou a má minimálně stoletou tradici. Zpočátku 20. století se jednalo pouze o vyobrazení čínské kultury jako cizí a nepřátelské, nicméně postupem času se obraz hrozby stupňoval, a to především se změnou režimu na komunistický v roce 1949, kdy začala éra Mccarthismu a tzv. Druhé rudé paniky ve Spojených státech (Song, 2015). Tento obraz se po dobu studené války příliš neměnil, výjimku tvořilo období po Kubánské raketové krizi v polovině 60. let. Na sklonku atomové katastrofy Sověti a

Američané vystřízlivěli a začali činit první kroky k politice détente, tím pádem USA započaly vnímat Maovu Čínu jako hlavní hrozbu pro západní svět (Herring, 2011). Tento pohled na čínskou hrozbu však netrval dlouho. Prezident Nixon a jeho poradce Kissinger navštívili Čínu v roce 1972, aby s ní zlepšili diplomatické vztahy, čímž Nixon a Kissinger představili svou strategii „trojúhelníkové diplomacie“. Od té doby se Čína stala v očích USA méně nebezpečnou a čínsko-americké napětí mělo po celou dobu studené války tendenci se uvolňovat.

Po pádu Sovětského svazu nastala v USA euforie díky jejich „nezpochybnitelnému prvenství“ (Ambrosio et al., 2019). Minimálně od roku 1996 si však USA začínají všímat vzestupu nových (i starých) velmocí, jako jsou Rusko, Japonsko, Indie a Čína. Čínské HDP od roku 1979 do roku 2005 po zavedení pro-tržních reforem rostlo v průměru o více než 9 procent (Ross, 2005), a proto do té doby byla Čína na poli mezinárodních vztahů vnímána pouze jako hrozba z důvodu rozsáhlých vojenských kapacit i potenciální síly, více než jako ideologický či normativní soupeř, jak zmapovali Ambrosio et al. (2019) ve své obsahové analýze slyšení o hrozbách v Kongresu. Většina rétoriky velmocenského soupeření navíc utichla po útocích z 11. září 2001 a začátku války proti terorismu (Ambrosio et al., 2019). V této době začaly Spojené státy spolupracovat s Čínou nejen na potírání teroristické hrozby, ale i na větší ekonomické kooperaci a vytváření celkové stability (Ross, 2005). Tento trend převládal až do nástupu Obamovy administrativy, která začala přesouvat pozornost od Blízkého východu zpět k asijsko-pacifickému regionu.

Obamova administrativa a sekuritizace Číny

Prezident Obama vykonával úřad mezi lety 2009 a 2016. Do úřadu nastoupil v době nejhorší finanční krize od 30. let minulého století, jak americká, tak ale i světová ekonomika se stále propadala. Ekonomické otázky proto začaly zastiňovat ostatní mezinárodní problémy, jako byly války v Iráku a Afghánistánu, což způsobilo, že Spojené státy neměly kapacitu tyto konflikty vyřešit rychle a efektivně (Sutter, 2009). Navíc USA nemohly ekonomickou krizi vyřešit samy, a tak k řešení přizvaly další ekonomiky světa včetně těch asijských, jež se stávaly čím dál důležitějšími a silnějšími na světovém poli. Spojené státy začaly ztrácet své hegemonické postavení a v unipolárním světě stvořeném po konci studené války se objevily první trhliny (Layne, 2012). V roce 2015 akademik Glaser (2015) dokonce spekuluje, že by USA měly odmítnout bezpečnostní garance Tchaj-wanu, a tím ostrov přenechat Číně.

Aby Spojené státy zkrotily probíhající krizi, zvolila Obamova administrativa strategii kooperace s rychle rostoucím regionem v čele s Čínskou lidovou republikou. Odpovědí USA na rostoucí význam regionu tedy byla strategie nazvaná „Americký obrat k Asii“ (z angl. *the American pivot to Asia*) (Lieberthal, 2016). Tato strategická reorientace byla navržena Barackem Obamou a Hillary Clintonovou kolem roku 2010 a měla být uvedena k životu skrze balík bilaterálních a multilaterálních dohod (Kolmaš & Kolmašová, 2019). Obama nechtěl přímo konfrontovat Čínu, cílem tehdejší administrativy bylo vytvořit dvoufázový přístup k Číně: posílit kooperativní vazby s Čínou a vytvořit silnou a důvěryhodnou americkou přítomnost v celé Asii, aby povzbudila Čínu ke konstruktivnějšímu chování a poskytnutí ostatním zemím v regionu jistotu, že i ony se mohou postavit potenciální čínské regionální hegemonii (Lieberthal, 2016). Díky tomu se USA měly i nadále udržet v čele světového společenství a zároveň nedopustit konflikt mezi oběma velmocemi, a tím utéci z Thukydidovy pasti. Hillary Clintonová (2011) popsala strategii následovně: „*O budoucnosti politiky se bude rozhodovat v Asii, nikoli v Afghánistánu nebo Iráku, a Spojené státy budou přímo v centru dění.*“

Sutter (2009, s. 102) uvádí, že mezi Čínou a USA se vytvořilo jakési „*pozitivní ale křehké ekvilibrium*“, které podporovalo silnější kooperaci mezi oběma velmocemi, i když s jistými znaky mocenského vyvažování. Oběma státům plynuly z kooperace a budování vzájemné závislosti ekonomické výhody, čímž se očekávalo, že se docílí spokojenosti obou zemí. Zpočátku se i tak dařilo, oba státy měly své vlastní problémy a ani jedna z vlád nevyhledávala problémy (Sutter, 2017). Nicméně v průběhu let se z Číny, ale i od západních akademiků začala ozývat kritika „amerického obratu“ s tím, že se jedná pouze o zástěrku na zastavení čínského růstu (Silove, 2016). Navíc Čína nepodporovala tolik kooperaci jako americká strana a komunistický režim spíše sledoval své vlastní zájmy, než aby převzala zodpovědnost v tom smyslu, jaký si představoval Barack Obama (Sutter, 2017).

Jedním z hlavních dokumentů, kde tuto strategii lze skrze řečové akty pozorovat je National Security Strategy z roku 2010. Asi nejlépe přístup k Číně Obamovou administrativou ilustruje následující pasáž: „*Budeme i nadále usilovat o pozitivní, konstruktivní a komplexní vztahy s Čínou. Víťáme Čínu, která se ujme zodpovědné vedoucí úlohy ve spolupráci se Spojenými státy a mezinárodním společenstvím při prosazování priorit, jako je hospodářské oživení, boj proti změně klimatu a nešíření jaderných zbraní.*“ (U.S. President's Office 2010, s. 43). Spojené státy tímto naznačují, že chtějí usilovat o kooperativní soužití s Čínou a nelze zde najít jakékoliv

sekuritizační řečové akty. O několik vět později lze sledovat snahu o vymezení se: „*Budeme podporovat Čínu v tom, aby se s rostoucím vlivem rozhodovala tak, aby přispívala k míru, bezpečnosti a prosperitě. Využíváme náš nově zavedený strategický a hospodářský dialog k řešení širšího okruhu otázek a ke zlepšení komunikace mezi našimi armádami s cílem snížit nedůvěru.*“ (U.S. President's Office, 2010, s. 43). Sousedství „*budeme podporovat*“ lze vykládat jako snahu o nastavení hranic k vzestupu Číny, ale stále rozhodně nelze mluvit o sekuritizaci Číny jako takové. Naopak je stále jasně viditelná snaha USA o americko-čínský dialog a kooperaci v co nejširším možném způsobu. V tomto dokumentu se také hovoří o propojeném světě, kde mocnosti nesoupeří ve „*hře s nulovým součtem*“ (s. 3).

O něco silnější vyjádření je možno nalézt v dokumentu Quadrennial Defense Review z roku 2010. Hlavním tématem ohledně Číny je její růst a aspirace k nabytí statutu regionální i globální mocnosti. Často zmiňovaná je modernizace čínské lidové armády, ale největší problém Spojené státy v tomto případě vidí v nedostatku transparentnosti. „*Čína sdílí pouze omezené informace o tempu, rozsahu a konečných cílech svých vojenských modernizačních programů, což vyvolává řadu oprávněných otázek ohledně jejich dlouhodobých záměrů,*“ (DoD, 2010, s. 31), přesto i tento armádní dokument zůstává k Číně relativně shovívavý, jak lze vidět zde: „*Spojené státy vítají silnou, prosperující a úspěšnou Čínu, která hraje významnější globální roli. Spojené státy vítají pozitivní přínosy, které může přinést větší spolupráce. Nedostatečná transparentnost a povaha čínského vojenského vývoje a rozhodovacích procesů však vyvolávají oprávněné otázky ohledně jejího budoucího chování a záměrů v Asii i mimo ni,*“ (DoD, 2010, s. 60). V obou ukázkách je jasně vidět, že USA si všímají stoupající moci Číny, ale stále skrze řečové akty vyzývají k spolupráci a Čínu „*vítají*“ do mezinárodního dění.

Jednou z výjimek byl ředitel Národní zpravodajské služby (National Intelligence) James Clapper při slyšení v americkém senátu v roce 2011 ohledně možných hrozeb pro Spojené státy. Uvádí, že Čína sice zvyšuje své vojenské kapacity, a díky tomu by mohla představovat *smrtelné ohrožení* pro USA, ale doplňuje, že je nutné rozlišovat mezi schopnostmi a kapacitami země a jejími záměry, čímž se snaží senátory uklidnit a vzniklou situaci mírnit (James, 2011). I tak ale slova o smrtelné hrozbě vyvolala v politických kruzích zděšení, a proto se členové Obamovy administrativy snažily celý den mitigovat dopad těchto slov (tamtéž), což lze vykládat jako o snahu o desekuritizaci celé problematiky.

S postupujícími lety se začala situace mezi Čínou a USA zhoršovat, což lze pozorovat v později publikovaných strategických dokumentech. O čtyři roky později v Quadrennial Defense Review z roku 2014 je tato změna patrná. Pro Spojené státy je sice stále hlavním problémem nedostatečné sdílení informací ze strany Číny, ale nyní se přidávají i silnější vyjádření. „*V nadcházejících letech budou země, jako je Čína, pokračovat ve snaze vymezit se proti silným stránkám USA pomocí přístupů anti-access and area-denial (A2/AD) a využitím dalších nových technologií pro kontrolu kybernetického prostoru a vesmíru,*“ (DoD, 2014, s. 6). Navíc USA začínají rámovat Čínu i Rusko do jedné skupiny (DoD, 2014, s. 14), u níž je nutné strategického vyvažování ze strany USA, tím pádem obě země Spojené státy více pasují do role narušitelů světového pořádku, které je nutné mocensky vykompenzovat. Dále se v obou dokumentech Spojené státy sami definují jako normativní hráč, který musí dohlížet na stabilitu a prosperitu celého regionu i světa (DoD, 2010, s. 3; DoD, 2014, s. 17), o čemž hovoří i Kolmaš & Kolmašová (2019, s. 65-66).

Že čínský komunistický režim by mohl být soupeřem, a nikoliv kooperujícím hráčem na poli mezinárodních vztahů, se lze dočíst v National Security Strategy z roku 2015, což je i posledním dokumentem tohoto typu za vlády Baracka Obamy. Administrativa (implicitně i USA) dle dokumentu chce usilovat spolupráci, ale zároveň chce kontrolovat soupeření s Čínou z pozice síly a kontrolovat dodržování mezinárodních norem a lidských práv Čínou (U.S. President's Office, 2015, s. 24). Taktéž se zde poprvé objevuje nařčení Číny z krádeže duševního vlastnictví: „*V oblasti kybernetické bezpečnosti podnikneme nezbytné kroky k tomu, abychom ochránili naše podniky i bránili naše virtuální sítě před kybernetickými krádežemi obchodních tajemství pro komerční účely, ať už ze strany soukromých subjektů, nebo čínské vlády,*“ (s. 24).

Tuto změnu ve vnímání Číny lze vidět i v tweetech amerického prezidenta, kde Obama vykresluje ČLR jako nového protihráče na poli světového obchodu: „*Prezident Obama oznamuje nové snahy o prosazení našich obchodních práv s Čínou,*“ (Obama, 2012). Jedná se sice o vymezení vůči Číně, protože Obama prosazuje „naše“ obchodní práva, ale stále lze cítit snahu o dialog. Silněji Obama hovoří o tři roky později: „*Pokud nebudeme určovat pravidla světového obchodu my, hádejte co: Čína to udělá,*“ (Obama, 2015). Zde se Obama snaží o vytvoření narativu naléhavosti a staví americká a čínská obchodní pravidla do protikladu. Druhý výrok byl v reakci na přijetí závazku ze strany Spojených států posílit regionální hospodářskou architekturu pomocí rozvoje Transpacifického partnerství (TPP), tedy procesu

posilování multilaterálních dohod a mezinárodních institucí v celém regionu s podobnými principy, jako obsahuje například dohoda NAFTA. Čína do TPP nebyla přizvána, a tudíž bylo na tuto dohodu nahlíženo jako proti-čínskou a vyvažovací vůči čínské moci namísto napomáhání jejímu dalšímu rozvoji (Löfflmann, 2016).

Na základě těchto odstavců lze tedy soudit, že Obamova administrativa sice obrátila strategickou pozornost USA zpět do Asie, ale nikoliv na základě veřejné sekuritizace Číny. Tehdejší vláda zpočátku spíše mluvila o kooperaci a vítání Číny do mezinárodního společenství a náznaky sekuritizace se snažila zmírňovat jako například v roce 2011 u výroku Jamese Clappera ohledně čínské smrtelné hrozby. Nicméně postupem času se rétorika USA měnila a od roku 2014 lze vidět začínající se snahu vymezit se proti Číně. Avšak i v této fázi USA většinou nevyobrazují Čínu jako přímou hrozbu a nepřítele, nýbrž ji začínají považovat za soupeře především na poli mezinárodního obchodu navíc s vyvažujícími výroky o nutnosti spolupráce obou velmocí. Přetrvávajícím aspektem rétoriky do dalších let, které započala Obamova administrativa, je obvinění Číny z krádeže duševního vlastnictví, což využije následující administrativa pro obhajobu obchodní války s Čínou (Swanson, 2018). Tudíž o sekuritizaci jako takové v případě prezidenta Obamy nejspíše nelze hovořit, ale minimálně on a jeho administrativa položila základy sekuritizace pro budoucí administrativy a politizovali region jihovýchodní Asie.

Belt and Road Initiative

Zajímavou součástí americké sekuritizace Číny, která se objevuje v obou studovaných administrativách s negativní konotací, je ekonomická iniciativa Číny pojmenovaná nová hedvábná stezka, známá také jako Pás a stezka (z angl. *Belt and Road Initiative*, dále jen BRI). BRI byla vyhlášena po roce od zvolení současného čínského prezidenta Si Ťin-pchinga (tedy 2013) jako znovuvytvoření či oživení starobylé Hedvábné stezky (Clarke, 2017). BRI je prezentována jako ekonomický pás šířící se z Asie do Evropy, který by měl posílit partnerství a prohloubit spolupráci mezi Čínou a těmito zeměmi (Banik & Lüdert, 2020).

Ačkoli první dojmy byly napříč zeměmi téměř jednomyslně pozitivní, Obamova administrativa v roce 2015 vyjádřila nesouhlas s BRI, když západní země začaly zvažovat připojení k iniciativě (Reuters, 2015). V doslovném překladu Spojené státy vyzvaly všechny západní země k tomu,

aby se „*dvakrát rozmyslely*“, než se zapojí do BRI. Tento nesouhlas však nepřesáhl skeptické proklamace ze strany Spojených států (Shah, 2021).

Zatímco prezident Obama zůstal spíše zdrženlivý, prezident Trump provedl dramatický posun ve vnímání BRI i celé Číny. Trumpova administrativa začala vykreslovat BRI jako politiku, která je ze své podstaty inherentně „zlá“. Tehdejší ministr zahraničí Rex Tillerson použil pro popis BRI výraz „*predátorská ekonomika*“ (Gaouette, 2017). Ex-viceprezident Pence zase ve svém projevu použil termín „*dluhová diplomacie*“ (White House, 2019). Podle Shaha (2021, s. 3) „*výrazy jako ‚predátorská ekonomika‘, ‚škrťící pás nebo jednosměrka‘, ‚říše hnaná chamtivostí‘ atd. jsou některými z opakujících se témat vyjadřujících pohled USA na BRI.*“ Kromě toho byla BRI v zemích, které se iniciativy účastnily, vnímána jako nástroj korupce elit (Banik & Lüder, 2020).

Tato zjištění naznačují, že Trumpova administrativa nevnímala BRI pouze jako bezpečnostní hrozbu pro národní suverenitu, ale spíše jako americkou obavu z toho, že BRI získá popularitu v jiných zemích, a tím i implicitně jako snahu o vývoz čínského autoritářského systému (Shah, 2021). Referenčním objektem této sekuritizační taktiky tedy není pouze národní bezpečnost, ale také ekonomická a politická struktura spojeneckých zemí.

Trumpova administrativa a sekuritizace Číny

S příchodem Trumpa do oválné pracovny se nezměnil pouze přístup k BRI, ale k celé Číně. Nicméně se nejednalo přímo o revoluci v zahraničních vztazích, nýbrž spíše o jakousi rapidní evoluci. Problémy mezi USA a Čínou nezmizely a spíše se prohlubovaly, na což reagovala i zahraniční politika USA. Tyto rozpory lze rozdělit na (1) ekonomické, kam se řadí například obrovský obchodní deficit mezi Čínou a USA, čínskou měnovou politiku, závislost USA na čínském financování amerických projektů, (2) problémy duševního vlastnictví (průmyslové krádeže a špionáž) a (3) národní bezpečnost, pod níž spadá i asijsko-pacifický region, kde Čína začala posilovat své vojenské kapacity, (4) politické problémy především zahrnovaly rozdílné nahlížení na lidská práva v obou zemích nebo demokratické hodnoty a v neposlední řadě byla kontroverzní (5) územní celistvost a suverenita Číny vzhledem k Hong Kongu, Tibetu, Tchajvanu a nároku Číny na další pacifické ostrovy (Sutter, 2017, s. 70).

Změna v postoji k Číně byla tudíž vidět i v prezidentských volbách 2016, kdy se oba prezidentští kandidáti Hillary Clintonová i Donald Trump začali vymezovat vůči rostoucí moci komunistické země (Sutter, 2017). Oba kandidáti podporovali zavedení tvrdšího přístupu vůči Číně s tím, že Trump se spíše zaměřoval na ekonomické aspekty a Hillary Clintonová zase na národní bezpečnost a otázku lidských práv (s. 82).

I proto zaznívají argumenty, že Trump a jeho administrativa spíše umocnili změnu zahraniční politiky k Číně, než že by za jejich vlády proběhla revoluce ve vnímání Číny. Obamova strategie „Obratu k Asii“ byla první erozí v předchozím paradigmatu v přístupu k Číně, díky níž mohli politici v Trumpově administrativě provést celkovou změnu paradigmatu (Ashbee & Hurts, 2021). Lze se tedy domnívat, že došlo k jakési kulminaci na sebe navazujících jevů v sino-americké problematice, které vedly Trumpovu administrativu ve vztahu k Číně a nikoliv naopak. Jak lze vidět v *National Security Strategy* 2015 či v přístupu k BRI již za Obamy se USA začínaly stavět více nepřátelsky a například ji začaly obviňovat z kybernetických krádeží duševního vlastnictví. Je tedy vidět, že obraz Číny se postupně vyvíjel už za Obamy a tento vývoj zdědil a urychlil Donald Trump.

Nicméně zpočátku vlády prezidenta Trumpa převládl spíše chaotický přístup k Číně. Trumpův telefonát tchaj-wanské prezidentce Cchaj Jing-wen byl v kontradikci s jeho veřejným vystupováním směrem k Si Ťin-pchingovi, čínskému prezidentovi, kde se Trump snažil o navázání jakéhosi osobního kontaktu (až přátelství) (Ashbee & Hurts, 2021). K tomuto se navíc přidaly různé vlivové skupiny (rozdělené podle tvrdosti vztahu k Číně) v tehdejší administrativě (Ashbee & Hurts, 2021). Postupem let ale vztah jasně vykrytalizoval okolo předchozích koncepcí a již před pandemií Covidu-19 začal Trump rámovat Čínu jako „*ty druhé*“ pro účely volební kampaně v roce 2020 (s. 725). Pravděpodobně právě na poli rétoriky došlo k největší změně mezi Obamovými a Trumpovými volebními obdobími. Trump a jeho administrativa se zcela odklonili od snahy o kooperaci s Čínou a v jejich strategických dokumentech dostávají prostor konfrontační řečové akty. Spojené státy již „*nevítají*“ Čínu do mezinárodního společenství, ale místo toho ji nazývají „*revizionistickým státem*“, který má za cíl „*vytlačit*“ Spojené státy z místa nejsilnějšího státu na světě.

V dokumentu *National Security Strategy* z roku 2017 lze zcela jasně vidět vnímání Číny jako hrozby, a to od politického a vojenského sektoru až po ekonomický i společenský, jak je popisují Buzan et. al (2005). Například zde: „*Čína a Rusko zpochybňují americkou moc, vliv,*

zájmy a pokoušejí se podkopat americkou bezpečnost a prosperitu. Jsou odhodlány učinit ekonomiku méně svobodnou a méně spravedlivou, posílit své armády a ovládat informace a data, aby potlačily odpor domácích společností a rozšířily svůj vliv.“ (U.S. President's Office, 2017, s. 2). Dále *„Čína a Rusko chtějí utvářet svět protichůdný americkým hodnotám a zájmům,“* (s. 25) a také *„Každý rok konkurenti jako Čína ukradnou americké duševní vlastnictví v hodnotě stovek miliard dolarů. Krádeže patentovaných technologií a nápadů v rané fázi vývoje umožňují konkurentům nespravedlivě využívat inovace svobodných společností,“* (s. 21). Jak již bylo popsáno výše velmi časté je i rámování Číny (a Ruska) jako revizionistických mocností, které podryvají světový řád. *„V indo-pacifickém regionu probíhá geopolitická soutěž mezi svobodnými a represivními vizemi světového řádu,“* (s. 45). Přičemž tento narativ přijalo již velké množství západních akademiků a legislativců, i když jeho pravdivost je složitější, protože dle Johnstona (2019) neexistuje jediný světový řád, který by mohl být podryván.

Trump začíná spojovat Čínu a Rusko do jednoho nepřátelského bloku, či alespoň do zemí, které jsou svým postavením nepřátelské k USA a které útočí na americké hodnoty. Zároveň je častým prvkem vyobrazování Číny jako zloděje, jenž dokáže pouze krást americkým občanům. Trumpova administrativa tak buduje hrozbu v téměř všech bezpečnostních sektorech a taktéž Čínu vyobrazuje jako nemorálního hráče, který okrádá cizí státy.

Velmi podobné projevy lze vidět v dokumentu *National Defense Strategy* (NDS) z roku 2018, a to i ve smyslu širokého záběru ve vytváření hrozby. *„Čína je strategickým konkurentem, který používá dravou ekonomiku k zastrášení svých sousedů a zároveň militarizuje prvky v Jihočínském moři“* (Department of Defense [DoD], 2018a, s. 1). Nicméně tento dokument je z pochopitelných důvodů více zaměřen na vojenský sektor. Kromě toho NDS (DoD, 2018a) označuje Čínu a Rusko za *„revizionistické mocnosti“*, které chtějí navrhnout svůj autoritářský model. Zejména Čína usiluje o *„vytlačení Spojených států, aby v budoucnu dosáhla globální převahy“* (s. 2).

Trumpova administrativa také staví Čínu jako jeden z hlavních problémů celého století. *„Hospodářský, politický a vojenský vzestup Číny je jedním z určujících prvků 21. století,“* jak lze vyčíst v dokumentu *Indo-Pacific Strategy Report* (DoD, 2019a, s. 7). Zde se administrativa také zaměřuje více na ideologické rozdělení mezi pro-tržními a svobodnými Spojenými státy a komunistickou Čínou, která se snaží *„zneužívat mezinárodní systém a zároveň podryvat zavedené normy a pořádky“* (s. 7). Ideologické rozdělení je taktéž časté, jedním z příkladů je i

následující úryvek: „*Konflikt, kterému čelíme, není Čína versus Spojené státy. Je to Komunistická strana Číny se svou marxisticko-leninistickou a merkantilistickou vizí světa proti lidem milujícím svobodu na celém světě,*“ (White House, 2020). Zde lze vidět návrat do studenoválečné ideologické rétoriky, kdy podobnými řečovými akty definovaly Spojené státy Sovětský svaz (Ashbee & Hurts, 2021).

Referenčním objektem je v těchto případech národní suverenity a bezpečnost USA a Čína je vnímána jako referenční subjekt. Vzhledem k povaze těchto dokumentů jsou tato prohlášení určena politickým elitám a zákonodárcům, které tak lze považovat za publikum této sekuritizační strategie. Její úspěch lze sledovat na nezvyklé shodě, jak na straně republikánů, tak na straně demokratů. Například vůdce demokratů v americkém senátu Chuck Schumer prohlásil ve věci zavádění cel na Čínu, že „*Trump dělá správnou věc*“ (Lauter & Kaiman, 2018), díky čemuž nejspíše mohla Trumpova administrativa i nadále eskalovat obchodní válku s Čínou. V roce 2020 předložilo jedenáct demokratů v Senátu zákon LEADS Act of 2020 (S.4629 - 116th Congress, 2019-2020), který byl zaměřen proti Číně. Mimo jiných věcí měl zvýšit financování o více než 350 miliard dolarů na podporu podnikání, výzkumu, vývoje, vzdělávání ve STEM (z angl. *Science, technology, engineering, and mathematics*), podporoval spojenecké USA i mezinárodní organizace, jako je např. Světová zdravotnická organizace, a podnikal kroky v oblasti lidských práv (tamtéž). Nicméně kvůli zvolení nového senátu nebyl nikdy přijat. Avšak na něj přímo navázal zákon *Holding Foreign Companies Accountable Act*, který ještě v prosinci 2020 získal v Kongresu oboustrannou podporu. Tento zákon například umožňoval odstranění zahraničních firem z amerických burz, pokud nesplní auditní požadavky (S.945-116th Congress 2019-2020). Tudíž lze považovat tuto sekuritizaci Číny v očích amerických legislativců coby publika za přijatou, avšak nelze hovořit o úspěšných mimořádných akcích nad rámec běžné politiky, protože výše popsaná opatření byly přijaty v normálním legislativním režimu.

Nicméně americká sekuritizace Číny samozřejmě probíhala i na úrovni běžné veřejnosti, k čemuž se především využívají média k amplifikaci řečových aktů a relativně nově i sociální média. Například v roce 2018, kdy probíhala již zmiňovaná obchodní válka s Čínou, Trump uvedl, že „*Čína se stala zkaženou a pomocí obchodu okrádá Spojené státy celé roky,*“ (Reuters, 2018a). O rok později Trump uvádí, že Čína je největší hrozbou pro celý svět, protože buduje vojenské kapacity rychleji než kdokoliv jiný (Rappeport, 2019). Robert O'Brien, Trumpův poradce pro národní bezpečnost, označil Čínu za největší hrozbu pro celé 21. století (Hepher,

2020). John Ratcliffe, ředitel Národní zpravodajské služby (z angl. *National Intelligence*), napsal v roce 2020, že „*Čína představuje pro národní bezpečnost USA hrozbu číslo 1*“ (Ratcliffe, 2020). Ratcliffe mimo jiné využil již tradičního narativu o Číně, která okrádá Spojené státy především o duševní vlastnictví a zároveň přirovnal tento konflikt ke studenoválečnému ideologickému souboji: „*Neměli bychom předpokládat, že snahy Pekingu stáhnout svět zpět do temnoty selžou jen proto, že síly dobra v moderní době již dříve zvítězily,*“ a tím také vyzývá nynější generaci Američanů ke vzdoru vůči stoupajícímu vlivu Číny (tamtéž).

Jedním z nejhlasitějších sekuritizačních aktérů Číny z Trumpovy administrativy byl ministr zahraničí Mike Pompeo, který začal být označován jako „*čínský jestřáb*“ (Rogin, 2019). Pompeo úřad vykonával v letech 2018 až 2021, poté co ve funkci nahradil Rexe Tillersona. Již v jendom z prvních proslovů o Číně Pompeo použil velmi silné výroky, které zároveň sloužily jako sekuritizační řečové akty. Čínský režim nazval nepřátelským, který je nutno konfrontovat, i přímo jmenoval referenční objekt: „*Není již možné ignorovat zásadní rozdíly mezi našimi dvěma systémy a dopad, který mají rozdíly v těchto systémech na americkou národní bezpečnost,*“ (Brunnsstrom, 2019). Pompeo také budoval relativně komplexní obraz Číny jako hrozby. V roce 2020 hovořil o čínské škodlivém vlivu na amerických univerzitách (Williams, 2020), v témže roce také jednal za vytvoření koalice proti „*čínskému šikanování*“ (Deutsche Welle, 2020), či vyzýval spojence USA (v tomto případě ČR), aby se proti Číně postavili jako se postavili Sovětům a označil čínskou hrozbu za horší než byla studená válka (Mortkowitz, 2020). Podobně hovořil i na svém twitterovém účtě, kdy současnou situaci označil za „*něco jiného, než byla studená válka, protože čínská hrozba je již na hranicích*“ (Pompeo, 2021d). Tento výrok má vyvolat v publiku pocit naléhavosti. Zajímavým aspektem je i to, že Pompeo poukazuje na tvorbu emisí Čínou a staví ho do protikladu proti celému světu, který se naopak snaží emise snižovat (Pompeo, 2021c), i přes to, že to byla Trumpova administrativa, která odstoupila od Pařížské dohody.

Tyto výroky mají snahu zapůsobit na veřejnost, která se tak stává publikem pro tento sekuritizační proces. Podobně jako u sekuritizace zaměřené na elity i tato vedla k úspěchům a změně veřejného mínění ohledně Číny. Čína je jedinou zemí z asijsko-pacifického regionu, o níž Američané změnili názor od roku 2018, z 42 bodů spadla na 28 ve výzkumu organizace Pew Research, a přiblížila se tak na dosah Severní Koreji (Moncus & Silver, 2021). 13 procent Američanů si při zmínce o Číně spontánně vybaví jako první slovo „hrozba“, pokud byl

respondent republikán stoupá tento poměr až k 18 procentům oproti 10 procentům demokratů (Schumacher & Silver, 2022). Toto rozdělení lze nejspíše vysvětlit tím, že Trump jakožto představitel republikánů byl i hlavním sekuritizačním aktérem. Nicméně nespokojenost s Čínou pravidelně stoupá každý rok již od Obamovy administrativy a v létě 2020 dosáhla i nejvyšší hodnoty, 73 procent Američanů vnímá Čínu nepříznivě (Silver & Huang, 2021). Nejvíce vypovídající o úspěšnosti sekuritizace je ale nejspíše následující metrika, která víceméně zachycuje rozdělení *přítel vs nepřítel* představený Carlem Schmittem (2007). Ještě v roce 2012 vnímalo Čínu jako *nepřítele* (z angl. *enemy*) pouze 17 procent republikánů a 11 procent demokratů, avšak v roce 2020 to již bylo 38 procent republikánů a 19 procent demokratů (Silver & Huang, 2020). Jako *soupeře* (z angl. *competitor*) pak Čínu vnímá 53 procent republikánů a 61 procent demokratů.

Oproti předchozí administrativě Trump začal mnohem více využívat proces sekuritizace pro tvorbu čínské hrozby. Změnu lze pozorovat v rétorice strategických dokumentů, kdy se upustilo od slov, jako je například kooperace a spíše se začalo používat konfrontace. Zatímco v počátcích Obamovy administrativy se Čína vítala do společenství zemí, nyní byla označovaná za revizionistickou mocnost, která chce zničit mezinárodní řád a vytlačit Spojené státy. Sekuritizace Číny pokryla i všechny sektory bezpečnosti od vojenského (Čína buduje vojenské kapacity nejrychleji z celého světa), politického (Čína se snaží vytlačit USA z hegemonistického postavení) a ekonomického (Čína krade duševní vlastnictví Američanů) po sociální (Čína chce narušit americký způsob života) až po enviromentální (Čína ničí životní prostředí). Tuto sekuritizaci lze pokládat za úspěšnou, a to z několika důvodů. Nejspíše nejzásadnější, dlouhotrvající a stále probíhající mimořádnou akcí je obchodní válka USA s Čínou, kterou Trump vybudoval na základě výroků Obamovy administrativy o okrádání Američanů a obchodních deficitů a která je považována za důkaz úspěšné sekuritizace (Magcamit, 2017). Další je podpora této války oběma americkými stranami i dalšími iniciativy na soupeření s Čínou, které taktéž pocházejí jak z republikánské, tak i demokratické strany. V neposlední řadě lze za důkaz úspěšné sekuritizace považovat i výzkumy veřejného mínění od organizace Pew Research, kde je možno sledovat změnu v postojích Američanů na Čínu.

Čínské arktické aktivity v americkém diskurzu

Čínská arktická politika a aktivity v Arktidě

Arktida je pro Čínu důležitá především ze dvou důvodů: obrovského nerostného bohatství a zkrácení dopravních cest přes rozmrzájící oceán. Oba tyto důvody jsou detailněji popsány v úvodu této práce, a tudíž se jimi tato práce již nebude zabývat. Není tedy ale překvapením, že čínský zájem o Arktidu není novinkou 21. století, naopak sahá do první poloviny 20. století. V roce 1925 Čína podepsala Špicberskou dohodu, která zajišťovala Norsku suverenitu nad ostrovy Špicberky výměnou za demilitarizaci a poskytnutí přístupu k surovinám nacházejících se na ostrovech (Finstad, 2022). Roku 1993 získala Čína svůj první ledoborec *Xue Long* (z čínštiny *Sněhový drak*), který zakoupila od Ukrajiny (Lanteigne, 2015). Od roku 1999 do 2020 potě provedla 11 arktických expedic (Doshi et al., 2021). V roce 2004 Čína získává první opěrný bod v Arktidě, když otevírá svou arktickou stanici pojmenovanou Žlutá řeka právě na Špicberkách. O osm let později *Xue Long* jako vůbec první čínská loď projíždí přes Severní mořskou cestu a přeplouvá celý Arktický oceán (Viglundson, 2012). V roce 2013 Čína získává post pozorovatelského státu v Arktické radě, čímž se i právně zakotvila ve strukturách Arktidy (Arctic Council, 2022b). Nicméně nejjasnější zpráva ohledně čínského zájmu o Arktidu je její Arktická strategie, kde se Čína prohlašuje za tzv. „stát blízký Arktidě“ (People’s Republic of China, 2018). Tímto dokumentem, který je logickým vyvrcholením čínských kroků v Arktidě, dává čínský režim jasně najevo, že Arktidu zahrnuje ve svých strategických plánech. Čína nazývá Arktidu „novou strategickou hranicí“, na níž by se chtěla stát „polární mocností“, i když své ambice navenek snižuje (Doshi et al., 2021; Lanteigne, 2015). Autoři kodaňské školy sice uvádějí, že hrozby v sekuritizaci jsou konstruovány intersubjektivně a nemusí být objektivně zakotvené v realitě, přesto se tato práce snaží zmapovat některé z čínských aktivit v Arktidě pro komplexnější pochopení amerického diskurzu.

Ekonomické aktivity ČLR v Arktidě

Mimo tyto legislativní (přístup k Arktické radě), výzkumné (expedice a polární stanice) a deklarativní („stát blízký Arktidě“) kroky Čína využívá i ekonomické nástroje pro zisk vlivu v arktické oblasti, k čemuž používá BRI. Iniciativa Pásmo a stezka není totiž jednotný subjekt,

ale skládá se z několika projektů, mezi nimiž je například *Digitální hedvábná stezka* a *Polární hedvábná stezka* (Banik & Lüdert, 2020). Arktická část BRI byla představena v roce 2018 a zaměřuje se především na rozvoj lodních tras na dálném severu (Reuters, 2018b). Nutno tedy podotknout, že již prostřednictvím sekuritizace BRI, a tím pádem i Polární hedvábné stezky, se sekuritizace rozvíjí také přímo v Arktidě skrz dříve popsáno „efektu přelévání“.

Peking se v arktických ekonomických záležitostech zaměřuje především na spolupráci s Ruskem. Po ruské anexi Krymu a sankcích ze strany západního světa se Moskva obrátila na Peking s žádostí o investice (Townsend & Kendall-Taylor, 2021). Obě země se v roce 2013 dohodly na projektu Jamal LNG a po prvních třech letech Peking do projektu investoval dalších 13 miliard dolarů (tamtéž). Také *Polární hedvábná stezka* má podle všeho cílit především na ruské podniky. Čína a Rusko například společně vybudovaly nové přístavy v Zarubinu a Arkanglesku, čínská společnost Poly Group Corporation naznačila ochotu k započetí projektu železnice Belkomur (tamtéž).

Avšak *Polární hedvábná stezka* není jen čínsko-ruský projekt. Peking se zajímá také o další arktické země, jako jsou Island, Norsko, Grónsko a Finsko. Státní společnost China Ocean Shipping Company zřejmě chce vybudovat hlubinný přístav severovýchodně od Islandu, podobné návrhy pak také dostaly přístavy Klaipeda v Litvě a Kirkenes v Norsku (Pelaudeix, 2018). Kromě toho čínští investoři zkoumají možnosti výstavby železnic po celé Skandinávii nebo vybudování tzv. „arktického koridoru“, tunelu spojujícího Tallinn a Helsinky s odhadovanými náklady 15 miliard dolarů (Pelaudeix, 2018). Podobně Grónsko získalo několik návrhů investic od čínských společností v oblasti dopravy, těžby, stavebnictví a dalších strojírenských odvětví (Jiang, 2018). V roce 2016 Dánsko ve spolupráci s USA zablokovaly koupi staré vojenské základny v Grónsku Čínou (Lino, 2020). V roce 2009 dvě čínské společnosti projevíly zájem o těžbu v Grónsku a v roce 2015 zakoupila čínská společnost od britské společnosti London Mining těžební práva železné rudy v regionu ISua v Grónsku (Lanteigne, 2015).

Čína od roku 1994 do roku 2019 rapidně zvyšovala svůj export do zemí Skandinávie a Islandu, čímž zvýšila i exportní závislost těchto zemí na Pekingu a přiblížila je na úroveň, jakou mají se Spojenými státy, které, co se týče exportu do těchto zemí, stagnují či přímo klesají (Doshi et al., 2021). Od roku 2008 Čína v Arktidě zahájila téměř 30 energetických či infrastrukturních

projektů, investice do těchto projektů se pohybují řádově v miliardách dolarů, avšak jejich úspěšnost není stoprocentní (tamtéž).

Vojenské aktivity ČLR v Arktidě

Čína se uchyluje i k vojenským akcím v Arktidě, a to často ve spojení s Ruskem. Obě země v posledních letech uspořádaly několik vojenských cvičení v Barentsově moři (Townsend & Kendall-Taylor, 2021). V roce 2015 například proniklo čínské námořnictvo s třemi hladinovými plavidly, obojživelnou lodí a ropným člunem do aljašských vod, poté co dokončili vojenské cvičení s Ruskem, o několik týdnů později 152. flotilová skupina pronikla do vod Dánska, Švédska a Finska (Doshi et al., 2021). Oba incidenty měly prokázat schopnosti čínského námořnictva v polárních vodách. V roce 2018 uvedl Peking do provozu svůj první ledoborec vyrobený v Číně *Xue Long II*, tím pádem v současnosti flotila čínských ledoborců čítá osm plavidel (tamtéž). Peking taktéž využívá Arktidu jako jakousi pokusnou laboratoř pro své nové technologie. V roce 2007 vypustil čínský režim satelit, který může být využitý v polárním regionu, v roce 2014 použila Čína BeiDOU navigační systém k záchraně ledoborce Xue Long, v letech 2015 a 2018 chtěla Čína vybudovat ve Švédsku a na Islandu pozemní základnu pro satelity (tamtéž). Čína v Arktidě zkoušela i letadlo Xueing-601, které je přímo designované pro polární oblasti, otestovala zde podvodní roboty a v roce 2015 představila těžební plošinu do arktických podmínek (tamtéž). Všechny tyto technologie jsou tzv. dvojího použití, a proto je lze zahrnout do vojenských aktivit.

Americká sekuritizace Číny v Arktidě

Sekuritizace čínských arktických aktivit administrativou Baracka Obamy

Velmi důležitým aspektem celé Obamovy administrativy bylo zaměření se na snahu řešit klimatickou změnu na globální úrovni (Weingartner & Orttung, 2019). Významnost změny klimatu pro Baracka Obamu jednoznačně dokládá podpis Pařížské dohody v roce 2016. Jednou z částí těchto snah o zamezení či zpomalení změny klimatu byla namířena i na Arktidu, u níž lze pozorovat jedny z nejradykálnějších důsledků změny klimatu. Nejspíše i proto je vůbec prvním prezidentem, který v dokumentu National Security Strategy přímo implementuje Arktidu. Nicméně již o rok dříve George W. Bush vydal prezidentské nařízení ohledně národní bezpečnosti v arktickém regionu. V tomto dokumentu určuje Arktidu jako důležitý region pro národní bezpečnost USA, oznamuje nutnost o mezinárodní kooperace v Arktidě a jako jednu z hlavních priorit vymezuje změnu klimatu a nutnost ochrany konvence OSN o mořském právu (U.S. President's Office, 2009). Téměř stejné znění priorit se objevuje i v dokumentu National Security Strategy 2010 od Obamovy administrativy.

Aby zdůraznil důležitost Arktidy, navštívil Barack Obama jako první americký prezident v roce 2015 část Aljašky až za vymezeným polárním kruhem (White House, 2015). Během amerického předsednictví v Arktické radě v roce 2016, což byl i poslední rok vlády Baracka Obamy, tehdejší prezident taktéž vyhlásil permanentní konec pobřežní těžby ropy na Aljašce a ve spolupráci s kanadským premiérem i na arktických území Kanady (Kennedy, 2016). Navíc již v roce 2011 Obama vyhlásil zákaz těžby ropy na Aljašce na pět let.

Obama podobně jako v celkové strategii zvolil i v případě Arktidy spíše kooperativní přístup se snahou o snížení dopadů klimatické změny. Například na rozdíl od jiných arktických států Spojené státy se pozitivně vyslovily k udělení pozorovatelského statusu v Arktické radě pěti asijským státům, a to včetně Číny (Kraska, 2014). Obamova administrativa ve svém strategickém dokumentu zaměřeném na Arktidu z roku 2013 konstruuje komplexní přístup, který zahrnuje *„otázky národní bezpečnosti, ochrany životního prostředí v Arktidě, správy přírodních zdrojů a posílení mezinárodní spolupráce“* (Weingartner & Orttung, 2019, s. 406). Tento přístup následuje liberální tradici mezinárodní politiky bez známky cílenější sekuritizace. Rétorickou strategii Obamovy administrativy ilustruje následující výňatek: *„Vzhledem k tomu, že mnoho*

států na celém světě usiluje o rozšíření své role v Arktidě, vyzýváme arktické i nearktické státy, aby prostřednictvím příslušných fór spolupracovaly na řešení vznikajících výzev a příležitostí v arktickém regionu, přičemž budeme i nadále ostražitě chránit bezpečnostní zájmy Spojených států a našich spojenců,“ (U.S. President’s Office, 2013, s. 6). Celý dokument navíc neobsahuje jedinou přímou zmínku o Číně či jejích aktivitách.

Podobné řečové akty lze nalézt i v dokumentu americké Pobřežní stráže, která je jednou z důležitých ozbrojených složek operujících v Arktidě. Spojené státy mají dle dokumentu povinnost „*správcovství*“ Arktidy a vláda USA má podporovat mezinárodní spolupráci (US Coast Guard, 2013, s. 15). Na rozdíl od minulého tento dokument Čínu jmenuje, nicméně za zcela neutrálních podmínek a bez poukázání na jakékoliv čínské prohřešky: „*Čína rozšiřuje kapacity polárního výzkumu a zvažuje důsledky ubývání mořského ledu. Čína se rovněž zajímá o těžbu surovin a o výhody kratších námořních tras na Sibiř, do západní Evropy a na východ Spojených států,*“ (s. 17). I když dokument poukazuje na nutnost obrany hranic a ochranu suverenity USA v tomto regionu, hned dalším nebezpečím, na něž poukazuje, je prevence terorismu v Arktidě a ochrana klimatu (s. 10, s. 33).

Posledním dokumentem, který se zabýval Arktidou a který vyprodukovala Obamova administrativa, je report Ministerstva obrany Kongresu USA. I zde Spojené státy deklarují snahu o co nejrozsáhlejší „*multilaterální spolupráci, jež zaručí bezkonfliktnost i spravedlnost v regionu, který bude podléhat mezinárodním pravidlům,*“ (DoD, 2016, s. 3). I když ani tento dokument nelze považovat za součást sekuritizačního procesu, je oproti předchozím více přímý v pojmenování Arktidy jako strategického regionu světa, v němž kvůli roztávání zamrzlého oceánu poroste celkové napětí (s. 7). Avšak dokument stále Arktidu spojuje se slovy kooperace a spolupráce na vědeckém, environmentálním a ekonomickém základu (s. 6). Jedním z hlavních problémů dokument vidí v omezování svobody plavidel ze strany Kanady a Ruska, což USA považují za porušování mezinárodního práva (s. 6). Dále dokument poukazuje na nepřátelské chování Ruska v jiných částech světa (především ve spojitosti s událostmi z roku 2014), ale ruské aktivity v Arktidě spíše zmenšuje (s. 8). Čína je zmíněna jednou, a to pouze jako země s pozorovatelským statusem v Arktické radě.

Rok před vydáním tohoto dokumentu velmi podobně hovořil i Ashton Carter, tehdejší ministr obrany. Carter na slyšení v senátu hovořil o strategické důležitosti Arktidy a také o nedostatečné připravenosti armády Spojených států působit v polárních oblastech

(Martinson, 2015). Nicméně o důležitosti regionu hovořil i Chuck Hagel, ministr obrany USA v letech 2013 až 2015, již v roce 2013 při představení prvního strategického dokumentu ohledně Arktidy napsané v Pentagonu. „*Po celou historii se lidstvo předhánělo v objevování nových hranic. A po každém objevu následoval konflikt,*“ řekl Hagel ohledně Arktidy a poračoval: „*Tuto historii nemůžeme vymazat. Můžeme však zajistit, aby se historie v Arktidě neopakovala,*“ (Stewart, 2013). Znovu lze sledovat apel na vzrůstající důležitost Arktidy s důrazem na nekonfliktní řešení problému.

Lze tedy soudit, že Obamova administrativa se o jakoukoliv sekuritizaci Číny nepokusila a stejně jako v celkovém přístupu spíše volila kooperaci a domluvou v oblastech ekonomických a klimatických s ostatními mezinárodními aktéry včetně Číny. Nicméně je jisté, že Obama a jeho vláda dodali Arktidě na strategické významnosti, čímž přispěli i řečovými akty ve strategických dokumentech, ale i rámci méně kontrolovaného prostředí, jako jsou rozhovory se členy administrativy. Z těchto kroků lze usuzovat, že se Barack Obama zaslouhuje za přibližování Arktidy ke konceptu regionálního bezpečnostního komplexu za polárním kruhem s USA a Ruskem jako regionálními mocnostmi a Čínou velmocí, která region penetruje ve spojení s Ruskem. Vztahy mezi jednotkami lze na škále přátelské-rivalské-nepřátelské (Buzan et al., 2005), v rámci Obamovy administrativy zasadit mezi přátelské a rivalské. Koncept arktického RSC posléze rozvine i Donald Trump. Avšak tato práce si neklade za ambice detailnější analýzu teorie RSC v rámci Arktidy.

Dále se Obamova administrativa podílela na procesu sekuritizace v environmentálním sektoru, díky čemuž docílila zastavení těžby ropy na Aljašce skrze prezidentský dekret, a nikoliv normální zákon, který schválí legislativci. Tento krok lze vnímat jako mimořádnou akci v rámci teorie sekuritizace.

Sekuritizace čínských arktických aktivit administrativou Donalda Trumpa

Trump a jeho administrativa změnil přístup k arktickým záležitostem. Na rozdíl od vlády Baracka Obamy se Trump posunul k mnohem konfrontačnímu stylu jednání i celého rétorického rámování situace v polárním regionu. Změna nastala i ve vyzdvihovaných tématech. Od klimatické změny Trumpova administrativa ustoupila a dala do popředí národní bezpečnost s normativně negativními konotacemi o zhoubné Číně a zkaženém Rusku. Tato změna navíc prostupuje celou exekutivní složkou Spojených států.

Jeden z nejobsáhlejších dokumentů o americké strategii v Arktidě nese název *Regaining Arctic Dominance* a je sestaven armádou Spojených států (US Army, 2021). Tento dokument konstruuje hrozbu především pomocí apelu na národní bezpečnosti (referenční objekt), což je vzhledem k formě dokumentu logické. Například: „*Arktida má potenciál stát se sporným prostorem, kde se velmocenští rivalové Spojených států, Rusko a Čína, snaží využít vojenskou a ekonomickou sílu k získání a udržení přístupu do regionu na úkor zájmů USA.*“ (US Army, 2021, s. 15) a také „*Američtí velmocenští konkurenti - Rusko a Čína - vyvinuli arktické strategie s geopolitickými cíli, které jsou v rozporu se zájmy USA,*“ (US Army, 2021, s. 15-16). Oba výroky se zabývají tím, že cíle Číny a Ruska v Arktidě jsou v rozporu se „zájmy USA“ a snad ještě více zřetelněji USA rámuje Čínu a Rusko do jednoho mocenského bloku operujícího v Arktidě než v případě obecné sekuritizace Číny.

Kromě toho dokument zmiňuje vědecké a ekonomické aktivity Pekingů jako přímo nepřátelské. „*Čína začala normalizovat svou přítomnost v Arktidě téměř před dvěma desetiletími pod záštitou vědeckého průzkumu*“ (s. 18). Slovo „záštita“ přímo naznačuje, že záměry Číny neslouží pouze vědeckým účelům a je třeba je vnímat s ostražitostí. Ekonomické aktivity popisuje následující citace: „*Aby Peking dodal důvěryhodnosti na svém pochybném nároku na postavení Číny jako státu blízkého Arktidě, zahájila Čína v roce 2018 iniciativu Polární hedvábná stezka*“ (s. 19). Slovní spojení „*dodal důvěryhodnosti*“ a slovo „*pochybná*“ má značně negativní konotaci nelegitimního aktéra. Dříve popsaná BRI a její sekuritizace se tedy taktéž přelévá do polárního regionu. Se shodným delegitimizačním narativem pracuje i dokument *Arctic Strategy* od amerického letectva (Air Force, 2020, s. 6).

Důležitým dokumentem je *Report to Congress Department of Defense Arctic Strategy 2019* (DoD, 2019b), který využívá komplexní narativ pro sekuritizaci Číny. V dokumentu je zmíněné propojování Ruska a Číny do proti-americké aliance v arktickém regionu (s. 2). Rusko je vykreslováno jako hlavní vojenský soupeř a u Číny dokument poukazuje na vzrůstající operační připravenost Číny v zamrzlé oblasti především díky ledoborcům *Xue Long I a II* (s. 4). Zároveň je zde v negativním světle zmíněna i BRI a její arktická odnož (s. 4-5).

Dalším dokumentem, který se zabývá Arktidou, je *Strategic Approach to Arctic Homeland Security* (Department of Homeland Security, 2021). Jeho obsah je v širším smyslu velmi podobný předchozím dokumentům, ale je v něm několik zajímavých příkladů sekuritizačního procesu. „*ČLR nadále používá hanebné metody k podkopávání mezinárodních norem a institucí, které mají vliv na Arktidu, aby díky tomu zvýšila své postavení jako dominantní globální mocnosti*“ (s. 13). Výraz „*hanebné metody*“ [*nefarious methods*] je ještě silnějším vyjádřením normativního apelu než dříve zmíněný příklad. Jedním ze znaků sekuritizace je idea naléhavosti či mimořádnosti situace (Balzacq, 2010), kterou lze pozorovat v tomto úryvku: „*Ponechány bez odezvy, Rusko a Čína budou pokračovat ve škodlivých aktivitách v regionu, aby podpořily své zhoubné plány a touhu po dominanci v arktickém regionu*“ (Department of Homeland Security, 2021, s. 13). Výzva k akci je sdělována prostřednictvím slovního spojení „*ponechány bez odezvy*“, navíc lze znovu pozorovat až normativní nádech ve slově *zhoubný*, čímž značí, že Čína a Rusko jsou až jakýmsi nádorem v arktickém regionu. Mimo toto dokument znovu propojuje Čínu s Ruskem, a vytváří tak z obou aktérů jeden ucelený celek, například zde: „*Nátlakové akce Číny a Ruska, jejich snahy podkopat naše spojenectví a partnerství a jejich agresivní úsilí o vojenskou modernizaci představují nepopiratelnou hrozbu pro globální bezpečnost a prosperitu*“ (s. 10).

Se stejnou naléhavostí pracuje i dokument *Blue Navy* (Department of the Navy, 2021). Například: „*Bez trvalé přítomnosti amerického námořnictva a strategického partnerství v arktické oblasti budou mír a prosperita stále více ohrožovány Ruskem a Čínou, jejichž zájmy a hodnoty se od našich dramaticky liší*“ (s. 2). Tento úryvek také ukázal konstrukci rozdílu mezi Američany a Číňany (a potažmo Rusy) prostřednictvím odlišného vnímání hodnot, tedy konstrukce dichotomie *přítel a nepřítel* popsany Carlem Schmittem (2007). Kromě toho tento dokument uvádí, že Číňané a Rusové jsou stále aktivnější a odhodlanější prostřednictvím této věty: „*Regionální výzvy se staly složitějšími a naléhavějšími, zatímco rychlý nástup autoritářství*

a revizionistických přístupů v námořním prostředí podkopává naši schopnost jim společně čelit“ (s. 3-4). Námořnictvo také tvrdí, že k zajištění míru v regionu potřebuje posílit svou přítomnost. Čína navíc podle dokumentu představuje hrozbu *„pro lidi a národy, včetně těch, kteří nazývají arktický region domovem,“* (s. 8). Tím pádem na rozdíl od předchozího dokumentu *Blue Navy* (Department of the Navy, 2021) konstruuje hrozbu nejen pro národní bezpečnost, ale také jako sociální nebezpečí, které popsali Buzan, Waever a de Wilde (2005), což předpověděl i Ditmar et al. (2011).

Sekuritizační proces se taktéž objevuje v proslovech jednotlivých členů Trumpovy administrativy. Nejspíše jako nejvýraznější sekuritizační aktér administrativy, podobně jako v obecné části, se projevuje tehdejší ministr zahraničí Mike Pompeo. V roce 2019 například na zasedání Arktické rady, která většinou bývá platformou pro kooperativní jednání, rétoricky zaútočil na Čínu a Rusko (Weingartner & Orttung, 2019). V projevu využil několik analogií z ostatních částí světa. Především varoval před čínskou strategií „dluhových pastí“ na Srí Lance a v Malajsii, špatně postavenou infrastrukturu v Africe či militarizaci v Jihočínském moři a apeloval na ostatní ministry, aby se podobné záležitosti neopakovaly v Arktidě (Pompeo, 2019). S odvoláním na Pentagon hovořil o nebezpečnosti čínského civilního výzkumu v Arktidě, který slouží k posílení vojenské síly Pekingu v celé oblasti například ke sledování amerických ponorek. Dále také obvinil Čínu z neoprávněného využívání termínu „stát blízky Arktidě“, což je dle Pompea neexistující kategorie (tamtéž). Podobně se Pompeo vyjádřil i na svém twitterovém účtu: *„Jasně jsem řekl, že je komunistickou fikcí, že Čína je "zemí blízko Arktidě", když je 900 mil od Arktidy. Tento luskounův nos pod arktickým stanem se doplazil příliš daleko - udělali jsme to, co děláme, tím, že jsme upozornili na jednoznačnou realitu,“* (Pompeo, 2021a). Pompeo přirovnává čínský vliv v Arktidě k potichu a nenápadně se plazícímu nosu luskouna pod nepevnou stěnou (dohledu či obrany proti vlivu Číny) nic netušících arktických národů, avšak lze předpokládat, že tehdejší ministr zahraničí spíše myslel jazyk luskouna, kterými je tento druh zvířat znám. V témže dni Pompeo ve svém tweetu označuje Rusko a Čínu jako hrozbu pro rozvoj Arktidy, a to i větší než klimatickou změnu (Pompeo, 2021b). O nevhodnosti Číny v Arktidě nepřímo hovořil i tehdejší prezident Donald Trump v roce 2019 na setkání s finským prezidentem: *„Jednoduše řečeno, domníváme se, že záležitosti Arktidy by měly být řízeny skutečnými národy Arktidy. A jak víte, do Arktidy přicházejí další lidé a nám se to nelíbí. A nemůžeme to dopustit a ani to nedopustíme,“*

(DeGeorge, 2019). Ve zmiňovaném projevu v Arktické radě klimatickou změnu Pompeo ani nezmínil a Spojené státy odmítly zahrnout environmentální rovinu do společné deklarace, což znamenalo, že poprvé v historii se Arktická rada nedohodla na znění deklarace (Weingartner & Orttung, 2019).

V roce 2019 se vyjádřil jeden nejmenovaný vysoce postavený člen Trumpovy administrativy k cestě viceprezidenta Pence na Island tak, že viceprezident bude s islandskou vládou projednávat „vpády“ či „invaze“ (z angl. *incursions*) Ruska a Číny do Arktidy (Reuters, 2019). I když se nejedná o oficiální komunikaci Bílého domu, lze tomuto úniku do médií přiřkládat váhu. Tento nejmenovaný člen se rozhodl použít slovo „vpád“ zcela vědomě, čímž se jednoznačně zapojil do sekuritizačního procesu a spoluvytváří obraz nepřátelských mocností Ruska a Číny, které vnikají na suverénní území ostatních států. Podobně ostře se vyjádřil i velitel bojových jednotek O'Shaughnessy na webu letectva USA: „*Arktida potenciálně otevírá přístup našich protivníků k přímým úderům na Severní Ameriku a je nyní přední linií naší obrany,*“ (Pope, 2019). Znovu lze sledovat naléhavost sdělení.

Trumpova administrativa přistoupila k čínským aktivitám v Arktidě zcela rozdílným způsobem než předchozí vláda. Sekuritizace arktických záležitostí je zcela očividná a je založená na několika klíčových úrovních: ekonomická, delegitizační, ideologicko-normativní a potažmo i vojenskou. Ekonomická témata se rámuje jako dluhové pasti a přispívá k tomu již sekuritizace celkové Hedvábné stezky, která má svou část i v Arktidě. Delegitimace má za cíl znesnadnit přístup Číny k Arktické radě i celému regionu, když neuznává pekingský narativ o „zemi blízké Arktidě“. Ideologicko-normativní úroveň se posléze snaží z Číny vytvořit nemorálního a hanebného hráče v arktických záležitostech s revizionistickými pohnutky a snahou podrývat mezinárodní normy, a tím pádem i nepřátelskými vůči USA a ostatním arktickým státům. Podobně jako na obecné úrovni sekuritizace i zde se představitelé administrativy uchylují k analogiím spojenými se situací za studené války a vytváří obraz nepřátelské komunistické mocnosti. O něco méně pak Spojené státy skrze Trumpovu administrativu artikuluje také vojenskou úroveň, ale zde se administrativa spíše soustředí na sekuritizaci Ruska, u nějž mnohem více USA využívají sekuritizaci vojenského sektoru. U Číny apelují většinou na vědeckou činnost, která má být „záštitou“ pro upevňování vojenské moci v regionu skrze technologie dvojího užití či budování flotily ledoborců a trénink čínského personálu.

Relativně specifickou součástí arktické sekuritizace je i kombinace Ruska a Číny do jednoho pevného mocenského bloku, což se sice děje i na obecné úrovni, ale v Arktidě se tento trend manifestuje mnohem silněji než například v obecných strategických dokumentech.

Pro vyhodnocení úspěšné sekuritizace jsou nutné tři podmínky: *existenční ohrožení, mimořádné akce a dopadů tohoto překročení sdílených pravidel na vztahy mezi jednotkami*" (Buzan et al., 2005, s. 37). Čína je s největší pravděpodobností vnímána jako existenční hrozba pro USA dle analýzy obecných strategických dokumentů i těch zaměřených na Arktidu. Dále jsou nutné mimořádné akce (například obcházení normálních procesů), kterých se dopouští sekuritizační aktér. Trump a jeho administrativa oproti předchozí vládě USA přistupují k Arktidě s mnohem agresivnějšími přístupy, i co se postupů týče (Weingartner & Orttung, 2019).

Zdaleka veřejně nejviditelnější snahou o mimořádnou akci byl návrh Donalda Trumpa o koupi Grónska od Dánska bez kooperace s ministerstvem zahraničí (tamtéž), kam lze řadit i splnění poslední podmínky pro úspěšnou sekuritizaci. Mezi další příklad mimořádných opatření lze řadit i příkaz na výstavbu nových ledoborců a rozšíření financování, které navrhla Trumpova administrativa (USNI News, 2020). USA v současné době vlastní pouze dva, desítky let staré ledoborce ve srovnání s 36 ruskými plavidly a 4 čínskými plavidly (Tingstad et al., 2020). Dále Kongres schválil výstavbu nového hlubinného přístavu na Aljašce po několikaletém čekání (Rubano, 2021). Jeden z nejdůležitějších bezpečnostních hráčů v Arktidě je americké letectvo, které zde má vybudované rozsáhlé radarové sítě již od dob studené války. Aby posílilo svou vojenskou přítomnost v Arktidě, plánuje letectvo USA přesunout na Aljašku 54 stíhaček F-35 a již v roce 2022 bude na Aljašce více moderních letadel než kterékoliv jiné části světa (Pope, 2019). Další 27 stíhaček F-35 byly dodány do Dánska (Rex, 2020).

Kromě toho v roce 2020 začalo americké námořnictvo poprvé od konce studené války s pravidelnými hlídkami v Arktidě (Larter, 2020). Přičemž obě akce navrhl americký Kongres v roce 2019 (Larter, 2019). Tím lze potvrdit, že američtí zákonodárci přijali narativ o Arktidě a začali schvalovat mimořádná opatření pro tento region, čímž lze tuto sekuritizaci prohlásit za částečně úspěšnou a měla by být řazena na pomezí politizace a sekuritizace popsané autory kodaňské školy (Buzan et al., 2005). Taktéž se jedná o proces neukončený a lze očekávat další vývoj na poli arktického diskurzu.

Nicméně je nutné uvést, že tyto mimořádné akce nejsou cíleny pouze proti Číně, ale také proti ruskému vlivu v regionu. V americkém diskurzu o hrozbě v Arktidě nelze kvalifikovaně rozdělit Rusko a Čínu na dvě jednotlivé hrozby, protože Trumpova administrativa je rétoricky sloučila do jedné aliance, okolo níž se buduje obraz existenční hrozby. Tudíž nelze přesvědčivě vyhodnotit, zda byla sekuritizace pouze čínských aktivit v Arktidě úspěšná. Tento krok lze chápat jako další stupeň v tvorbě RSC v Arktidě, kterou započala administrativa Baracka Obamy.

Závěr

Bakalářská práce se zabývá analýzou amerického diskurzu vůči Číně a jejích aktivit v Arktidě. Od obecné části, v níž práce popisuje a interpretuje americké strategické dokumenty celosvětového zaměření, se posouvá ke specifitější části ohledně Arktidy a dokumentů s ní spojenou. K analýze slouží teorie sekuritizace navrhnutá výzkumníky z tzv. kodaňské školy, kteří po studené válce přišli s rozšířením klasické teorie bezpečnosti o sociální konstruktivismus. Tato práce si vytyčila tři cíle pomocí výzkumných otázek. *Jakým způsobem sekuritizují USA Čínskou lidovou republiku ve svých strategických dokumentech? Dochází v americkém diskurzu k rozšiřování sekuritizace i na čínské aktivity v Arktidě? Liší se diskurz jednotlivých prezidentských administrativ ohledně Arktidy?*

Přístup dvou zkoumaných administrativ je zcela odlišný. Barack Obama a jeho vláda zpočátku svého funkčního období ohlásila obrat k Asii, čímž se chtěla reagovat na vzrůstající důležitost celého regionu a především Číny. Zprvu administrativa podporuje řečovými akty kooperativní a smířlivý přístup k Číně, když je ve svých strategických dokumentech „vítají“ do mezinárodního společenství. Jakékoliv snahy o sekuritizaci se Obamova administrativa snaží zahladit a vytvářet obraz partnerství. Od roku 2014 lze ale sledovat změnu v rétorice a začínají se akcentovat vojenské schopnosti Číny, její predátorské chování na ekonomickém poli i vyobrazování Číny jako zloděje duševního vlastnictví. Nicméně i na konci volebního období nelze hovořit o Obamově snaze sekuritizovat Čínu v očích Američanů. Jde spíše o tvorbu obrazu konkurenta než smrtelné hrozby.

S příchodem Donalda Trumpa do Bílého domu se ale situace mění. Trump a jeho vláda přistupují k Číně se zcela jasným konfrontačním rétorickým stylem. Čína je označována za

revizionistickou mocnost se snahou potlačit vliv i moc USA. Nicméně lze sledovat určitou návaznost na pozdější rétoriku Baracka Obamy, kdy například Trumpova administrativa využívá motivu Číny coby zloděje duševního vlastnictví. Vláda Donalda Trumpa vymezuje Peking jako hlavní hrozbu USA i mezinárodního řádu pro 21. století a využívají narativu podobného ze studené války, přičemž Čína má představovat větší nebezpečí než Sovětský svaz. USA sekuritizují Čínu na bázi komplexní a všeobjímající konstrukce hrozby, přičemž využívají všechny sektory bezpečnosti popsané kodaňskou školou. Čína se od USA liší vzývanými hodnotami, buduje vojenské kapacity, ničí životní prostředí a snaží se narušit hegemonii USA. Tuto sekuritizaci lze považovat za úspěšnou (ale stále pokračující) především díky přijetí této konstrukce relevantním publikem (veřejnost i zákonodárci) i přijetí mimořádných akcí, jako byla obchodní válka USA s Čínou.

Tento postupný trend se poté přesouvá pomocí efektu přelévání (spill-over effect) i do Arktidy. Obama (podobně jako s Čínou/Asií na celosvětové úrovni) se snaží Arktidu zviditelnit v očích veřejnosti i politiků. Znovu hovoří o potřebě spolupracovat na problémech Arktidy v rámci přátelských a kooperativních vztahů. K tomu především aplikuje problematiku environmentálního sektoru, kde využívá i mimořádných akcí k zastavení těžby v regionu. K sekuritizaci Číny v Arktidě nedochází a spíše lze hovořit o politizaci regionu a počátek tvorby RSC. Naopak Trump a jeho administrativa znovu přistupují ke konfrontační rétorice.

Tato práce identifikuje několik stěžejních narativů v případě Trumpovy administrativy v Arktidě: ekonomický, delegitimační, ideologicko-normativní a potažmo i vojenský. Ekonomický narativ především útočí na Polární hedvábnou stezku, delegitimační na nepřijatelnost čínského vlivu v Arktidě, když není arktickým státem. Ideologicko-normativní narativ se velmi přelévá z globální sekuritizace Číny a hovoří především o hanebnosti komunistické Číny, která podrývá mezinárodní normy. Poslední jmenovaný se objevuje především ve spojitosti s Ruskou federací, která je v Arktidě velmi úzce propojována do jednotného a téměř nerozlišitelného bloku s Čínou. Toto lze také chápat jako dotváření arktického RSC, kterou započala Obamova administrativa, ke kterému přispívá i pozastavení fungování Arktické rady kvůli invazi Ruska na Ukrajinu, a tím se přiblížení k anarchistické struktuře v Arktidě. Sekuritizaci Číny v Arktidě lze tedy považovat za částečně úspěšnou a pohybuje se v rozmezí politizace a sekuritizace. Nicméně lze očekávat, že tento trend bude postupovat dále i kvůli pozastavení činnosti Arktické rady po invazi ruských sil na Ukrajinu,

čímž se zintenzivní sekuritizace Ruska, a tím pádem i Číny jakožto součást jednoho mocenského bloku v Arktidě.

Seznam použité literatury a zdrojů

Primární zdroje a prameny

- Air Force. (2020). Arctic Strategy. The Department of the Air Force. <https://www.af.mil/Portals/1/documents/2020SAF/July/ArcticStrategy.pdf>
- Arctic Council. (1996). *Ottawa Declaration*. <https://oaarchive.arctic-council.org/handle/11374/85>
- Arctic Council. (1997) *Arctic Environmental Protection Strategy (AEPS) Ministerial Meeting in Alta, Norway. 1997*. Documentation. Arctic Council. <http://library.arcticportal.org/1271/>
- Arctic Council. (2022a). *History of Arctic Council*. <https://arctic-council.org/about/timeline/>
- Arctic Council. (2022b). *Non-Arctic states*. Retrieved 2022, from <https://arctic-council.org/about/observers/non-arctic-states/>
- Bird, K. J., Charpentier, R. R., Gautier, D. L., Houseknecht, D. W., Klett, T. R., Pitman, J. K., Moore, T. E., Schenk, C. J., Tennyson, M. E., & Wandrey, C. R. (2008). *Circum-arctic resource appraisal: Estimates of undiscovered oil and gas north of the Arctic Circle. Fact Sheet*. Published. <https://doi.org/10.3133/fs20083049>
- Department of Defense [DoD] (2010). *Quadrennial Defense Review*. US. https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/quadrennial/QDR2010.pdf?ver=vVJYRVwNdnGb_00ixFOUfQ%3d%3d
- Department of Defense [DoD] (2014). *Quadrennial Defense Review*. US. <https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/quadrennial/QDR2014.pdf?ver=tXH94SVvSQLVw-ENZ-a2pQ%3d%3d>
- Department of Defense [DoD]. (2016). *Report to Congress on Strategy to Protect United States National Security Interests in the Arctic Region*. US. <https://dod.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2016-Arctic-Strategy-UNCLAS-cleared-for-release.pdf>
- Department of Defense [DoD]. (2018a). *Summary of the 2018 National Defense Strategy of the United States of America*. US. <https://dod.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2018-National-Defense-Strategy-Summary.pdf>
- Department of Defense [DoD]. (2018b). *Assessment on U.S. Defense Implications of China's Expanding Global Access 2018*.

<https://media.defense.gov/2019/Jan/14/2002079292/-1/-1/1/EXPANDING-GLOBAL-ACCESS-REPORT-FINAL.PDF>

Department of Defense [DoD]. (2019a). *Indo-Pacific Strategy Report 2019*.

<https://media.defense.gov/2019/Jul/01/2002152311/-1/-1/1/DEPARTMENT-OF-DEFENSE-INDO-PACIFIC-STRATEGY-REPORT-2019.PDF>

Department of Defense [DoD]. (2019b). *Report to Congress Department of Defense Arctic Strategy*. US. <https://media.defense.gov/2019/Jun/06/2002141657/-1/-1/1/2019-DOD-ARCTIC-STRATEGY.PDF>

Department of Homeland Security. (2021). *Strategic Approach to Arctic Homeland Security*. US. https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/21_0113_plcy_dhs-arctic-strategy_0.pdf

Department Of the Navy. (2021). *a Blue Arctic*. US.

<https://media.defense.gov/2021/Jan/05/2002560338/-1/-1/0/ARCTIC%20BLUEPRINT%202021%20FINAL.PDF/ARCTIC%20BLUEPRINT%202021%20FINAL.PDF>

Einarsson, N. et al. (2004). *Arctic Human Development Report*. Stefansson Arctic Institute.

Moncus, J. J., & Silver, L. (2021, April 12). *Americans' views of Asia-Pacific nations have not changed since 2018 – with the exception of China*. Pew Research Center.

<https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/04/12/americans-views-of-asia-pacific-nations-have-not-changed-since-2018-with-the-exception-of-china/>

Obama, B. [@BarackObama]. (2012, March 13). *President Obama announces new efforts to enforce our trade rights with China*. [Tweet]. Twitter.

<https://twitter.com/BarackObama/status/179584583262674944>

Obama, B. [@BarackObama]. (2015, May 8). *If we don't write the rules for trade around the world, guess what: China will* [Tweet]. Twitter.

<https://twitter.com/BarackObama/status/596721150291378176>

People's Republic of China. (2018, January 26). *China's Arctic Policy*. Government of China.

http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2018/01/26/content_281476026660336.htm

Pompeo, [@SecPompeo]. (2021a, January 3). *I made clear that it is a communist fiction for China to be a "near-Arctic nation" when you are 900* [Tweet]. Twitter.

<https://twitter.com/SecPompeo/status/1345837338333646848>

Pompeo, [@SecPompeo]. (2021b, January 3). *It's fine to worry about possible climate change, but if the Arctic region is to thrive, we've got to focus above all on Russian and Chinese threats*. [Tweet]. Twitter.

<https://twitter.com/SecPompeo/status/1345822237312487425>

Pompeo, M. (2019). *Looking North: Sharpening America's Arctic Focus*.

<https://ee.usembassy.gov/americas-arctic-focus/>

Pompeo, M. [@SecPompeo]. (2021c, January 9). *China isn't only increasing emissions at home. Beijing is undermining global efforts by exporting obsolete high-polluting technology, including financing 72%* [Tweet]. Twitter.

<https://twitter.com/SecPompeo/status/1347943740103667714>

Pompeo, M. [@SecPompeo]. (2021d, January 16). *This isn't the Cold War. This is something different. The China threat is already within our borders.* [Tweet]. Twitter.

<https://twitter.com/SecPompeo/status/1350518185120960513>

Pope, C. (2019, March 11). *Heightened focus on the Arctic brings attention, challenges to the Air.* Air Force. <https://www.af.mil/News/Article-Display/Article/1781707/heightened-focus-on-the-arctic-brings-attention-challenges-to-the-air-force/>

Ratcliffe, J. (2020, December 3). *China Is National Security Threat No. 1.* WSJ.

<https://www.wsj.com/articles/china-is-national-security-threat-no-1-11607019599>

S.4629 - 116th Congress (2019-2020): America LEADS Act. (2020, September 17).

<https://www.congress.gov/bill/116th-congress/senate-bill/4629>

S.945 - 116th Congress (2019-2020): Holding Foreign Companies Accountable Act. (2020, December 18).

<https://www.congress.gov/bill/116th-congress/senate-bill/945>

Schumacher, S., & Silver, L. (2022, January 31). *In their own words: What Americans think about China.* Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/03/04/in-their-own-words-what-americans-think-about-china/>

Silver, L., Devlin, K., & Huang, C. (2021, May 10). *Unfavorable Views of China Reach Historic Highs in Many Countries.* Pew Research Center's Global Attitudes Project.

<https://www.pewresearch.org/global/2020/10/06/unfavorable-views-of-china-reach-historic-highs-in-many-countries/>

U.S. Coast Guard. (2013). *United States Coast Guard Arctic Strategy.* US.

https://www.uscg.mil/Portals/0/Strategy/cg_arctic_strategy.pdf

U.S. President's Office (2010). *National Security Strategy* (Washington: The White House).

https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/nss/NSS2010.pdf?ver=Zt7leSPX2uNQ_t00_7wq6Hg%3d%3d

U.S. President's Office (2013). *National Strategy for Arctic Region* (Washington: The White House).

https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/nat_arctic_strategy.pdf

U.S. President's Office (2015). *National Security Strategy* (Washington: The White House)

<https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/nss/NSS2015.pdf?ver=TJJ2QfM0McCqL-pNtKHtVQ%3d%3d>

U.S. President's Office (2017). *National Security Strategy* (Washington: The White House)

<https://trumpwhitehouse.archives.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>

U.S. President's Office. (2009). *NSPD-66 on Arctic Region Policy.* The White House.

<https://irp.fas.org/offdocs/nspd/nspd-66.pdf>

United Nations. (1958). *Geneva Conventions on the Law of the Sea*. Legal.Un.Org. <https://legal.un.org/avl/ha/gclos/gclos.html>

United Nations. (1982). *United Nations Convention on the Law of the Sea [UNCLOS]*. UN. https://www.un.org/Depts/los/convention_agreements/texts/unclos/UNCLOS-TOC.htm

US Army. (2021). *Regaining Arctic Dominance*. US. <https://api.army.mil/e2/c/downloads/2021/03/15/9944046e/regaining-arctic-dominance-us-army-in-the-arctic-19-january-2021-unclassified.pdf>

White House. (2015). *President Obama's Trip to Alaska*. The White House. Retrieved 2022, from <https://obamawhitehouse.archives.gov/2015-alaska-trip>

White House. (2019). *Remarks by Vice President Pence at the Frederic V. Malek Memorial Lecture*. <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-vice-president-pence-frederic-v-malek-memorial-lecture/>.

Williams, T. (2020, December 18). *Pompeo Warns of Chinese Influence on U.S. Campuses in Georgia Tech Speech*. Global Atlanta. <https://www.globalatlanta.com/pompeo-warns-of-chinese-influence-on-u-s-campuses-in-georgia-tech-speech/>

Sekundární zdroje

Ambrosio et al. (2019). *The American securitization of China and Russia: U.S. geopolitical culture and declining unipolarity*. Eurasian Geography and Economics, 61(2), 162–194. <https://doi.org/10.1080/15387216.2019.1702566>

Ashbee, E., & Hurst, S. (2021). *The Trump administration and China: policy continuity or transformation?* Policy Studies, 42(5–6), 720–737. <https://doi.org/10.1080/01442872.2021.1919299>

Balzacq, T. (2010). *Securitization Theory: How Security Problems Emerge and Dissolve* (PRIO New Security Studies). Routledge.

Banik, K., & Lüdert, J. (2020, October 5). *Assessing Securitization: China's Belt and Road Initiative*. E-International Relations. <https://www.e-ir.info/2020/10/04/assessing-securitization-chinas-belt-and-road-initiative/>

Beneš, V. (2008). „Diskurzivní analýza.“ In: *Jak zkoumat politiku: kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích*. Ed. Petr Drulák. Praha: Portál. s. 92-123

Brunnstrom, D. (2019, October 31). *Pompeo says U.S. must confront China's Communist Party*. U.S. <https://www.reuters.com/article/us-usa-china-pompeo-idUSKBN1XA05G>

Buchanan, E. (2022). *The Ukraine War: Arctic Council Steps into Unchartered Territory*. Arctic Circle. <https://www.arcticcircle.org/journal/arctic-council-steps-into-unchartered-territory>

Buixadé Farré, A., Stephenson, S. R., Chen, L., Czub, M., Dai, Y., Demchev, D., Efimov, Y., Graczyk, P., Grythe, H., Keil, K., Kivekäs, N., Kumar, N., Liu, N., Matelenok, I., Myksvoll, M., O'Leary, D., Olsen, J., Pavithran, A.P., S., Petersen, E., . . . Wighting, J. (2014). *Commercial Arctic shipping through the Northeast Passage: routes, resources,*

- governance, technology, and infrastructure*. *Polar Geography*, 37(4), 298–324.
<https://doi.org/10.1080/1088937x.2014.965769>
- Buzan, B., & Wæver, O. (2003). *Regions and Powers: The Structure of International Security* (Cambridge Studies in International Relations). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511491252
- Buzan, B., Wæver, O., J., de Wilde (2005). *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*. Brno: Centrum strategických studií. Současná teorie mezinárodních vztahů. ISBN 80-903333-6-2.
- Clarke, M. (2017). *The Belt and Road Initiative: China's New Grand Strategy?* *Asia Policy*, 24, 71–79. <https://www.jstor.org/stable/26403204>
- Clinton, H. (2011, October). *America's Pacific Century*. *Foreign Policy*.
<https://foreignpolicy.com/2011/10/11/americas-pacific-century/>
- DeGeorge, K. (2019, October 3). *Trump, Niinistö remarks show two different visions of the Arctic*. *ArcticToday*. <https://www.arctictoday.com/trump-niinisto-remarks-show-two-different-visions-of-the-arctic/>
- DeRepentigny, P., Jahn, A., Tremblay, L. B., Newton, R., & Pfirman, S. (2020). *Increased Transnational Sea Ice Transport Between Neighboring Arctic States in the 21 st Century*. *Earth's Future*, 8(3). <https://doi.org/10.1029/2019ef001284>
- Deutsche Welle (www.dw.com). (2020). *Pompeo seeks coalition against China*. DW.COM.
<https://www.dw.com/en/pompeo-seeks-coalition-against-chinas-bullying/a-54259808>
- Dittmer, J., Moisiso, S., Ingram, A., & Dodds, K. (2011). *Have you heard the one about the disappearing ice? Recasting Arctic geopolitics*. *Political Geography*, 30(4), 202–214.
<https://doi.org/10.1016/j.polgeo.2011.04.002>
- Doshi, R., Dale-Huang, A., & Zhang, G. (2021). *Northern Expedition China's Arctic Activities And Ambitions*. The Brookings Institution. https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2021/04/FP_20210412_china_arctic.pdf
- Finstad, S. (2022). *The Svalbard Treaty – Svalbard Museum*. Svalbard Museum.
<https://svalbardmuseum.no/en/kultur-og-historie/svalbardtraktaten/>
- Gaouette, N. (2017, October 19). *Tillerson raps China as "predatory" rule breaker* - CNNPolitics. CNN. <https://edition.cnn.com/2017/10/18/politics/tillerson-china-rebuke-speech/index.html>
- Glaser, C. L. (2015). *A U.S.-China Grand Bargain? The Hard Choice between Military Competition and Accommodation*. *International Security*, 39(4), 49–90.
<http://www.jstor.org/stable/24480607>
- Hepher, T. (2020, October 21). *Trump's security adviser says: China is the threat of the century*. U.S. <https://www.reuters.com/article/us-usa-china-idUSKBN276224>
- Herring, G. C. (2011). *From Colony to Superpower*. Oxford University Press.
- James, F. (2011). *U.S. Intelligence Chief Alarms Senators By Calling China, Russia "Threats."* NPR. <https://www.npr.org/sections/itsallpolitics/2011/03/10/134433195/u-s-intelligence-head-clapper-alarms-senators-in-a-bad-way?t=1646557446269>

- Jiang, Y. (2018). *China in Greenland: COMPANIES, GOVERNMENTS, AND HIDDEN INTENTIONS?* Danish Institute for International Studies.
<http://www.jstor.org/stable/resrep21345>
- Johnston, A. I. (2019). *China in a World of Orders: Rethinking Compliance and Challenge in Beijing's International Relations*. *International Security*, 44(2), 9–60.
https://doi.org/10.1162/isec_a_00360
- Kennedy, M. (2016). *Obama Designates Atlantic, Arctic Areas Off-Limits To Offshore Drilling*. The Two Way. NPR. <https://www.npr.org/sections/thetwo-way/2016/12/20/506336885/obama-designates-atlantic-arctic-areas-off-limits-to-offshore-drilling>
- Kolmaš, M., & Kolmašová, R. (2019). A 'pivot' that never existed: America's Asian strategy under Obama and Trump. *Cambridge Review of International Affairs*, 32(1), 61–79.
<https://doi.org/10.1080/09557571.2018.1553936>
- Kraska, J. (2014). *Asian States in U.S. Arctic Policy: Perceptions and Prospects*. *Asia Policy*, 18(1), 14–21. <https://doi.org/10.1353/asp.2014.0032>
- Kubny, H. (2020, October 21). *New record in the Northeast Passage*. Polarjournal. <https://polarjournal.ch/en/2020/10/21/new-record-in-the-northeast-passage/>
- Kubny, H. (2021, January 11). *Northern Sea Route – never as much cargo as in 2020*. Polarjournal. <https://polarjournal.ch/en/2021/01/11/northern-sea-route-never-as-much-cargo-as-in-2020/>
- Lanteigne, M. (2015). *The Role of China in Emerging Arctic Security Discourses*. *Sicherheit Und Frieden (S+F) / Security and Peace*, 33(3), 150–155.
<http://www.jstor.org/stable/26389207>
- Lanteigne, M. (2016). *Ties that Bind: The Emerging Regional Security Complex in the Arctic*. *Norwegian Institute of International Affairs (NUPI)*.
<http://www.jstor.org/stable/resrep08010>
- Larter, D. (2019, June 21). *Congress wants the US military to challenge Russia with a new Arctic port*. *Defense News*. <https://www.defensenews.com/naval/2019/06/21/congress-wants-the-us-military-to-challenge-russia-with-a-new-arctic-port/>
- Larter, D. (2020, May 12). *The US Navy returns to an increasingly militarized Arctic*. *Defense News*. <https://www.defensenews.com/naval/2020/05/11/the-us-navy-returns-to-an-increasingly-militarized-arctic/>
- Lauter, D., & Kaiman, J. (2018, March 22). *Trump's China tariffs get bipartisan support, reflecting widespread U.S. disillusionment with Beijing*. *Los Angeles Times*.
<https://www.latimes.com/politics/la-na-pol-trump-china-tariffs-20180322-story.html>
- Layne, C. (2012). *This Time It's Real: The End of Unipolarity and the "Pax Americana."* *International Studies Quarterly*, 56(1), 203–213. <http://www.jstor.org/stable/41409832>
- Lieberthal, K. G. (2016, July 28). *The American Pivot to Asia*. Brookings.
<https://www.brookings.edu/articles/the-american-pivot-to-asia/>
- Lino, M. (2020). *Understanding China's Arctic activities*. IISS.
<https://www.iiss.org/blogs/analysis/2020/02/china-arctic>

- Löfflmann, G. (2016). *The Pivot between Containment, Engagement, and Restraint: President Obama's Conflicted Grand Strategy in Asia*. *Asian Security*, 12(2), 92–110. <https://doi.org/10.1080/14799855.2016.1190338>
- Magcamit, M. (2017). *EXPLAINING THE THREE-WAY LINKAGE BETWEEN POPULISM, SECURITIZATION, AND REALIST FOREIGN POLICIES: President Donald Trump and the Pursuit of "America First" Doctrine*. *World Affairs*, 180(3), 6–35. <https://www.jstor.org/stable/26386896>
- Martinson, E. (2015). *Carter: US Arctic defense policy falls short*. Anchorage Daily News. <https://www.adn.com/military/article/carter-arctic-defense-policy-falls-short/2015/05/06/>
- Pelaudeix, C. (2018). *Along the Road: China in the Arctic*. *European Union Institute for Security Studies (EUISS)*. <http://www.jstor.org/stable/resrep21468>
- Rappeport, A. (2019, September 20). *Trump Calls China a 'Threat to the World' as Trade Talks Approach*. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2019/09/20/us/politics/trump-china-theat-to-world.html>
- Reuters. (2015). *US Urges Allies to Think Twice before Joining China-led Bank*. <https://www.reuters.com/article/us-europe-asia-bank/u-s-urges-allies-to-think-twice-before-joining-china-led-bank-iduskbn0md0b320150317>.
- Reuters. (2018a). *Trump: China, other nations have become "spoiled" on trade*. *U.S.* <https://www.reuters.com/article/us-usa-trade-china-trump/trump-china-other-nations-have-become-spoiled-on-trade-idUSKCN1II2MD>
- Reuters. (2018b). *China unveils vision for "Polar Silk Road" across Arctic*. *U.S.* <https://www.reuters.com/article/us-china-arctic-idUSKBN1FF0J8>
- Reuters. (2019, August 28). *Pence, in visit to Iceland, to discuss "incursions" into Arctic Circle by China, Russia: official*. *U.S.* <https://www.reuters.com/article/us-usa-pence-idUSKCN1VI1QW>
- Rex, A. (2020, August 6). *Multidomain capabilities are key to securing the Arctic*. *Defense News*. <https://www.defensenews.com/opinion/commentary/2020/08/06/multidomain-capabilities-are-key-to-securing-the-arctic/>
- Rogin, J. (2019, June 28). *How Mike Pompeo became Trump's China hawk*. *Washington Post*. https://www.washingtonpost.com/opinions/global-opinions/how-mike-pompeo-became-trumps-china-hawk/2019/06/27/a166361e-991a-11e9-916d-9c61607d8190_story.html
- Ross, R. S. (2005). *Assessing the China Threat*. *The National Interest*, 81, 81–87. <http://www.jstor.org/stable/42897576>
- Rubano, N. K. C.-. (2021, January 15). *Congress authorizes deepwater port in Nome*. *Alaska Public Media*. <https://www.alaskapublic.org/2021/01/14/congress-authorizes-nome-deepwater-port-project/>
- Schmitt, C., Schwab, G., Strong, T. B., & Strauss, L. (2007). *The Concept of the Political: Expanded Edition* (Enlarged ed.). The University of Chicago Press.

- Silove, N. (2016). *The Pivot before the Pivot: U.S. Strategy to Preserve the Power Balance in Asia*. *International Security*, 40(4), 45–88. https://doi.org/10.1162/isec_a_00238
- Song, W. (2015). *Securitization of the “China Threat” Discourse: A Poststructuralist Account*. *China Review*, 15(1), 145–169. <http://www.jstor.org/stable/24291932>
- Stewart, P. (2013, November 22). *As Arctic ice melts, U.S. military adapting strategy, forces. U.S.* <https://www.reuters.com/article/us-usa-arctic-military-idUSBRE9AL11W20131122>
- Sutter, R. (2009). *THE OBAMA ADMINISTRATION AND CHINA: POSITIVE BUT FRAGILE EQUILIBRIUM*. *Asian Perspective*, 33(3), 81–106. <http://www.jstor.org/stable/42704683>
- Sutter, R. (2017). *Barack Obama, Xi Jinping and Donald Trump—Pragmatism Fails as U.S.-China Differences Rise in Prominence*. *American Journal of Chinese Studies*, 24(2), 69–85. <http://www.jstor.org/stable/44759210>
- Swanson, A. (2018, July 6). *Trump’s Trade War With China Is Officially Underway*. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2018/07/05/business/china-us-trade-war-trump-tariffs.html>
- Thomas, W. I. (2017). *The Child in America*. Fb&c Limited.
- Tingstad, A., Savitz, S., Woods, D., & Drezner, J. A. (2020). *The U.S. Coast Guard Is Building an Icebreaker Fleet: What Comes Next? Issues and Challenges*. RAND Corporation. <http://www.jstor.org/stable/resrep27750>
- Townsend, J., & Kendall-Taylor, A. (2021). *Partners, Competitors, or a Little of Both?: Russia and China in the Arctic*. Center for a New American Security. <http://www.jstor.org/stable/resrep30199>
- USNI News. (2020, December 10). *Report to Congress on Coast Guard Polar Security Cutter*. <https://news.usni.org/2020/12/10/report-to-congress-on-coast-guard-polar-security-cutter-9>
- Viglundson, J. A. D. (2012, August 17). *First Chinese ship crosses Arctic Ocean amid record melt. U.S.* <https://www.reuters.com/article/us-china-environment-idUSBRE87G0P820120817>
- Weingartner, K., & Orttung, R. (2019). *US Arctic policymaking under Trump and Obama*. *Polar Record*, 55(6), 402-410. doi:10.1017/S0032247419000810
- Wendt, A. (1999). *Social Theory of International Politics* (Cambridge Studies in International Relations). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511612183
- Wezeman, S. (2016). *Military Capabilities in the Arctic: A New Cold War in the High North*. SIPRI. <https://www.sipri.org/publications/2016/sipri-background-papers/military-capabilities-arctic>
- Wishnick, E. (2017). *CHINA’S INTERESTS AND GOALS IN THE ARCTIC: IMPLICATIONS FOR THE UNITED STATES*. Strategic Studies Institute, US Army War College. <http://www.jstor.org/stable/resrep11274>